nicuță tănase

Ce oameni, domnule!

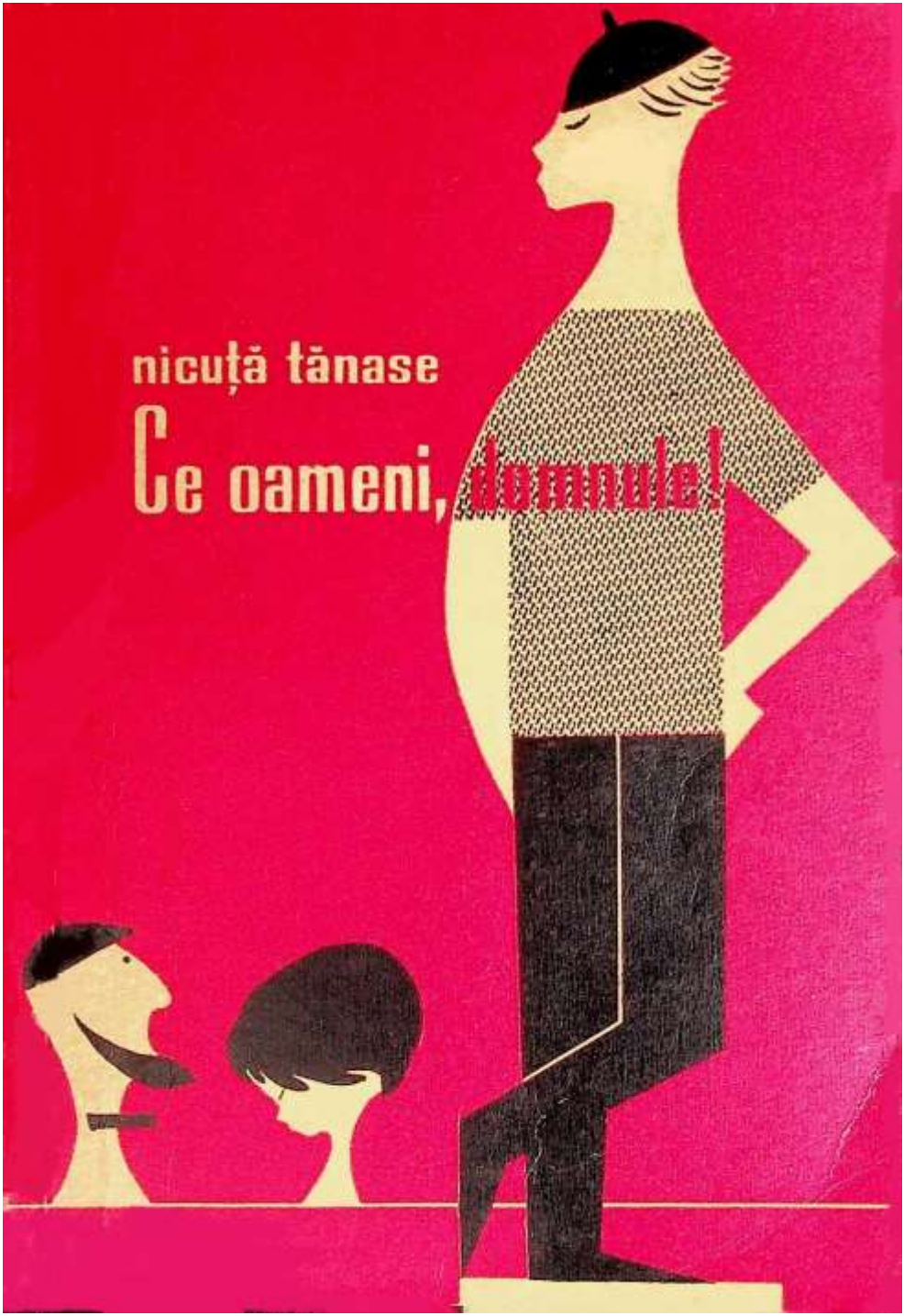

NICUŢA TANASE
Ce oameni, domnule
1962

CÂND ERAM PORTŢIGARET…

Povestea asta s-a întâmplat pe timpul când eram portţigaret… Dar de ce arcuiţi a mirare sprâncenele? Nu vă vine a crede că am fost portţigaret? Ei, asta-i bună! Port ţigaret? Păi asta-i o jucărie. Eu la viaţa mea am fost ghi don de bicicletă, cleşte de scos cuie, excavator, şurubelniţă, lift… Lift e cel mai greu să fii. Pentru că ai mult de lucru. Urci și cobori toată ziua. Și nu numai de asta. Dar mai dai și de câte un administrator lasă-mă să te las, care când te strici te lasă nereparat o veșnicie. Și de-aici ţinte cu ironiile, pentru că umoriștii abia așteaptă defectarea ta ca să aibă și ei un subiect… Da, da, lift n-am să mai mă fac toată viaţa. Ce-am mai fost? A, da, am fost gulie, ridiche de lună, ridiche obișnuită, fasole cățărătoare, Făt-Frumos, Leană Cosinzeană, lamă de ras București (și ca lamă am păţit-o. Mereu eram satirizat la emisiunile de satiră și umor. Deci nici lamă n-am să mă mai fac). Așa… Am mai fost găleată, aparat de scos dopuri din sticle goale (ca aparat de scos dopuri am domnit. Ardeam gazul de pomană toată ziua, pentru că nimerisem la o gospodină care avea și tirbușon, și niciodată nu vâra dopurile în sticle). De aceea, de câte ori simt nevoia să mă odihnesc, mă fac aparat de scos dopuri. Am mai fost trotinetă… Nu, trotinetă n-am fost, de ce să mă laud?!

Aiurez? Așa ziceţi despre mine? Se poate? Se poate să spuneţi așa ceva? La asta, credeţi-mă, nu m-așteptam. De ce ziceţi voi că aiurez? De ce credeţi că nu mă pot preface în orice doresc? Uite, dacă vreţi să știţi, eu chiar sunt obli gât să mă transform în aragaz cu trei ochiuri, cheie franceză etc. Dacă nici acest lucru nu l-aș face, s-ar convoca o ședinţă la Uniunea Scriitorilor și aș fi pus într-o discuţie. «Ce face băiatul ăsta, la ședinţe nu ia cuvântul, de scris nu scrie, ce să-l mai ţinem membru al Uniunii Scriitorilor? Ia să-l băgăm afară/ Așa că vedeţi că am dreptate.

Dar parcă vream să vă spun o poveste, mai bine zis o întâmplare… Cum începusem? A, da. S-a întâmplat pe vremea când eram portţigaret. Trebuie să vă spun mai întâi de ce mi s-a năzărit mie să mă fac portţigaret, și nu portbagaj, portavion ori Port Arthur… Era cam pe vremea când stăteam pe strada mea. Da. Pe vremea aia locuia alături de mine (din — motive bine întemeiate n-am să spun nici la ce număr și nici cum îl cheamă pe erou. Totuși, avem nevoie de un nume. Hai să facem o convenţie. Să-i spunem Vasile. Dacă vreţi să-l dezmierdăm, o să-l numim Vasilică). Pentru Vasilică ăsta aveam nenumărate scandaluri în casă. Mereu mi-l dădea nevastă-mea ca exemplu: „Îl vezi pe Vasilică? zicea ea. Îl vezi?

îşi duce nevasta la cinema. De zece ani sunt căsătoriţi, și uite cum o ţine de braţ, ce tandru e cu ea. Nu ca tine. Ieși cu mine pe stradă și te uiţi după fuste". Înghiţeam. Avea dreptate. O ţineam și eu de braţ când eram cu ea. Dar nu așa tandru. Iar în legătură cu fustele, aici n-avea dreptate. E adevărat că mă uitam, dar din motive de documentare. „Îl vezi pe Vasilică? mă lua în primire altă dată. Îl vezi cum se poartă? Ce poftește i-aduce acasă. A apărut mașină de spălat rufe, i-a cumpărat mașină de spălat rufe. Eu mă chinuiesc cu albia. Vasilică ăsta e un bărbat model. Da, dragul meu, tu ar trebui să scrii despre un astfel de bărbat, să-l dai ca exemplu, toţi bărbaţii au de învăţat de la el". Parcă i-a ieșit un porumbel din gură. Mi-a dat o idee grozavă pentru un portret. Îi găsisem și titlul: *Un om de casă.* „Uite ce e, draga mea, i-am spus eu. Vasilică își sărbătorește poimâine onomastica. Eu am să mă transform într-un portţigaret. I-l dai cadou din partea mea". „Dar pentru ce trebuie să te transformi într-un portţigaret?" „Păi tu nici atâta lucru n-ai învăţat? Nu știi că dacă vrei să scrii despre cineva trebuie să te documentezi?" (Numai lipsa asta o are nevastă-mea: nu crede în documentare.) „Și de ce totuși portţigaret?" „Pentru că portţigaretul îl poartă mereu cu el. — „Aha!"

Zis și făcut. M-am transformat în portţigaret, am fost dăruit și m-am pus pe documentare. Ca să vedeţi ce coin cidenţă: chiar a doua zi după onomastică, Vasilică a primit de la fabrica unde lucra un bilet pentru casa de odihnă din Sinaia. A venit Vasilică acasă supărat. „Ce-i cu tine, dragul meu? Ce s-a întâmplat? — „Lasă-mă, draga mea! (nu mai cu „dragul meu" și cu „draga mea" se vorbește în casa aia). Tovarășii ăștia ai noștri de la sindicat sunt niște…Uite, nu găsesc nici calificativul. — „Te-au criticat?" „Da' de unde! M-au programat pentru concediu. — „Și pentru asta trebuie să te necăjești? ia-ţi concediul. — „M-am și certat cu ei. Am cerut două locuri. N-au decât unul. Dau numai la oamenii lor. Nu-i dreptate pe lumea asta. Nu, nu mă duc nicăieri fără tine. Să mă și oblige. — „Se poate, dragul meu, să refuzi? Du-te tu singur, ai nevoie de odihnă, ești obosit. — „Nu, nici nu vreau să aud.

Habar n-aveţi câtă muncă de lămurire a trebuit să ducă nevasta lui Vasilică pentru a-l convinge să plece singur. Nu că ea avea vreun interes să rămână singură. Nu, dacă v-a trecut asta prin cap, aţi păcătuit. Femeia lui Vasilică e o femeie la locul ei. A făcut asta numai pentru că are încredere în el.

Trenul cu care trebuia să plece la Sinaia pornea din gară peste cinci minute. Era tocmai să se urce în vagon. Nu s-a urcat. A scos portvizitul, s-a uitat printre acte. A lăsat valiza la casa de bagaje din gară și a alergat acasă într-un suflet. Când l-a văzut nevastă-sa, a rămas înmărmurită. «Ce-i cu tine?" „Uite, draga mea, plecam la Sinaia pentru douăzeci și una de zile și n-am luat cu mine nici măcar o poză de-a ta. Douăzeci și una de zile fără tine! Ce-am să mă fac eu? Nevastă-sa l-a sărutat și i-a dat o groază de poze. El a luat chiar o poză 14/28 cu ramă cu tot, în care sunt ei amândoi. (Vedeţi, dacă mă făceam valiză, zăceam în timpul ăsta la casa de bagaje. Mai vedeam eu scena asta?)

A luat primul tren și a făcut la Sinaia un concediu… cu adevărat concediu. Vai, cât a sărutat-o pe navastă-sa la întoarcere! „Concediul ăsta a fost un chin pentru

mine, draga mea. De-ai ști cât mi-ai lipsit… Nu, n-am să mai plec niciodată fără tine. Am avut noroc c-am intrat într-un anturaj cu niște băieţi simpatici/ Și a scos din portvizit niște fotografii. El cu vreo șapte bărbaţi, el cu paisprezece bărbaţi. El singur când citea *Halal de mine, sunt orfan!* El singur gândindu-se. „Știi unde mă gândeam?" „Știu, dragul meu, la mine". "Da, la tine". Altă poză: El singur citind *Bariera.* "Vezi, dragă, cât m-am chinuit". „Lasă, dragul meu, că-ţi trece".

Eu m-am transformat din nou în ce-am fost înainte și în ce sunt și astăzi, și într-o bună zi l-am oprit pe Vasilică pe stradă și l-am întrebat:

— Da' unde-ai fost, nu te-am mai văzut un timp.

— În concediu, la Sinaia.

— Singur?

— Da, dragul meu. Dacă ai ști cât m-am zbătut să fac rost de un bilet și pentru nevastă-mea!

I-am râs în nas:

— Lasă-te de iordane!

I-am spus că știu că tovarășii de la sindicat l-au întrebat, chiar, dacă nu vrea să meargă cu soţia și că el a motivat că nevastă-sa e bolnavă și că nu poate suporta aerul de Sinaia. I-am amintit că atunci când nevastă-sa căuta să-l convingă să plece singur, el avea deja repartiţia în buzunar.

L-am întrebat de ce a trebuit să se întoarcă din gară după poze. Pentru că de poze n-a avut nevoie. Și așa le-a aruncat în fundul valizei, printre rufele întrebuinţate.

— De unde știi toate astea?

Să-i fi spus că am fost portţigaretul lui, nu mă credea.

— Spune-mi mai bine dacă i-ai scris Lucicăi.

— Care Lucica?

— Fata aia din Bârlad. Cu care ai avut aventura la Castel.

Și am început să-i înșir toate cunoștinţele feminine pe care le făcuse. Că făcuse la cunoștinţe… Azi pleca cu una la Piscul Câinelui, mâine cu alta la Cota 1400. A treia zi la Bușteni cu alta. Și uite-așa i-am înșirat „bărbatului model", tot ce știam despre el.

— Mi-a plăcut de tine, Vasilică, când căutai niște bărbaţi cu care să te fotografiezi.

— Mă uimești, dar de unde le știi toate?

— Fii fără grijă, în afară de mine nu știe nimeni. Da' știi ce te rog? Dacă ești așa o pramatie, explică-mi și mie, de ce când ești cu nevastă-ta în oraș mergi așa de tandru?

Mi-a mărturisit după un șpriţ. (El m-a invitat.)

— Eu am multe cunoștinţe în oraș.

— Feminine?

— Da. Și dacă n-o ţin de braţ pe nevastă-mea, dacă n-aș strânge-o așa, când ar da cu ochii de mine o cunoștinţă ar râde la mine, ar cocheta. M-ar întreba de vorbă… Ce părere și-ar face nevastă-mea despre mine? Așa, n-au curaj. Se fac că

nu mă văd… Dragul meu, cu femeia trebuie să știi să te porţi.

Și-a continuat cu părerile lui despre femei. Drept să spun, nu mă mai interesa.

Acum credeţi că mă pot preface în portţigaret? Dragii mei bărbaţi, dacă o să vi se facă vreodată cadou un port ţigaret, să-l luaţi fără teamă. Eu nu mă mai fac niciodată unealtă ca asta. M-am săturat.

DE CE NU M-AM CĂSĂTORIT CU REGINA MARIA-ANTOANETA

O să mă întrebaţi de ce am refuzat să mă căsătoresc cu regina Maria-Antoaneta. Poate credeţi că nu am fost de acord cu foaia dotală? Că nu mi-au dat castelele care le-am cerut eu sau eventual părinţii mei? Asta să n-o credeţi, pentru că eu nu sunt prea pretenţios. Mă mulţumeam și cu Versailles-ul și, bineînţeles, cu anexele: micul și marele Trianon. O luam chiar și decapitată. Iar părinţii mei nu s-au băgat absolut de loc în treburile mele. Dacă le adu ce-am acasă pe Genoveva de Brabant, pe Maria Tereza, ori pe Georgeta Bononică — dumneaei nu a intrat încă în istorie, dar se străduiește, are bunăvoinţă —, tot aia era. “Să te înţelegi cu ea, fiul meu, asta e tot ce-ţi cer. Să fie femeie de casă, să știe să puie murături, să facă un rântaș la o mâncare, să spele o rufă, încolo… fă ce vrei”. Asta mi-ar fi spus tata dacă l-aș fi întrebat ceva în legătură cu mariajul meu. Deci, nici ăsta nu e motivul care a făcut să nu mă căsătoresc cu regina. Nu m-ar fi deranjat nici faptul că ea a fost austriacă nemţoaică, n-ar fi fost un impediment nici faptul că s-ar fi auzit până la Viena, München și Paris că m-am născut pe Șoseaua Giulești nr. 128 parter (casa n-a avut etaj și nici măcar un pod ca lumea) și că mă căsătoresc cu o regină. Nu, n-ar fi fost un impediment. Nu m-am căsătorit cu ea pentru simplul motiv că, până ieri, în viaţa mea nu mi-am pus această problemă. Ieri, ducându-mă cu treburi prin Obor, am văzut cum unei fete de prin împrejurimile Bucureștiului, venită la piaţă cu ouă, smântână și brânză de vaci, i-a pus Dumnezeu mâna în cap chiar sub ochii mei și s-a căsătorit, nici mai mult, nici mai puţin, cu cel care s-a născut la 15 ianuarie al anului 1622 și căruia i s-a pus numele de Jean Baptiste Poquelin-Molière, autorul cunoscutelor piese *Tartuffe, Doctor fără voie, Bolnavul închipuit* etc.

Fata se uita la Molière cam supărată. Cam bătrân omul pentru ea, dar dacă așa i-a fost soarta! (nu cred că a ajuns până acolo, să gândească la moștenirea dreptului de autor): un tânăr cărăuș, care avea pe cap o pălărie decolorată, fără fundă, s-a căsătorit tot sub ochii mei cu Shirley Temple. Iar o văduvă de la războiul din 1916, cu… ce coincidenţă! — cu mine.

— Când facem nunta, maică-mare? am întrebat-o eu când am dat cu ochii de fotografia mea.

S-a uitat la mine ca la o bancnotă de 13. Lei.

— Ce nuntă?

— Păi eu sunt ăla cu care te măriţi. Uită-te la poză, uită-te și la mine. Numai că

acolo e greșit numele, nu mă cheamă Pavel.

— Păi eu luai planeta să văd câţi ani trăiesc…

— De unde ai luat-o?

— Uite, colo e unul cu o cutie și cu un papagal. Papa galul îţi scoate zodia, norocul…

M-am dus și eu la individul cu planeta.

— Căsătorit?

Am minţit pentru prima oară în viaţa mea. Am să vă rog pe dumneavoastră și în special pe nevastă-mea (aici o să fie mai greu) să mă iertaţi. Am zis:

— Nu, nu sunt căsătorit.

Individul a luat papagalul în mână și a început se vorbească cu el.

— Hai, Coco, scoate o planetă de cavaler. Așa, Coco! Nu două, Coco, una. Bravo, Coco!

I-am dat leul și mi-am citit soarta. Am să trăiesc o sută patru ani fără sărbători (apropo de o sută patru ani, am fost martorul unei întâmplări: unul a fost mai norocos decât mine, i s-a comunicat prin planetă că o să trăiască o sută paisprezece ani. Și, sigur de el, pentru că avea la mină și scris, a început să nu mai bage în seamă legile circulaţiei. Rezultatul: a dat o mașină peste el. Și era tânăr, săracul !). O să primesc o moștenire peste vreo douăzeci de ani… M-am gândit; Ce moștenire?… Poate o să-mi lase tata bicicleta Carpaţi. Că o să am o mare bucurie… Cred și eu, ce, o bicicletă e de colo?! Și că o să am mari supărări. Nu știu de ce, aci m-am gândit la criticii literari. N-am să le dau ocazie. Să joc la Loto numerele norocoase 12, 13, 21 și că o să mă căsătoresc cu Filofteia. În fotografie însă am recunoscut-o pe regina Maria-Antoaneta. Că planetarii ăștia dau și poza celei cu care îţi este „sortit” să te căsătorești.

Ce fac acești pungași: decupează din reviste vechi fotografii și le lipesc pe aceste bileţele. De aici toată încurcătura.

Se vorbește că ăștia au autorizaţie să „prezică” viitorul. Cine le-o fi dat-o?

— Hai, Coco, scoate tu o planetă… Nu, nu de cavaler. O planetă pentru un pungaș. Așa, Coco, mulţumesc…

Iată ce ţi-a ieșit, micule escroc! iată-ţi zodia: „O să ai o mare supărare dacă mai continui să pungășești oamenii, să-i prostești. O supărare cu miliţia. Apucă-te de munca cinstită, și totul o să meargă bine. Numere câștigătoare la Loto: de la 1 la 90, iar la Pronosport — X — 1 — 2”.

CUM M-A AIURIT UN VULPOI BĂTRÂN
(Nu e nici măcar fabulă)

Că am atâtea calităţi umoristice, până luna trecută nu știam, Sunt mai mare decât Mark Twain, l-am lăsat în urmă pe Șalom Alehem (vezi *M-am făcut băiat mare),* lui Bernard Shaw îi mai trebuia o viaţă ca să se poată măsura cu mine, iar ca să-l pot depăși pe Octav Pancu-Iași nu mai trebuie decât să scriu *o carte cu ochii bleumarin în Dungi albastre,* ceea ce e o jucărie pentru mine; încolo…

Toate astea mi le-a adus la cunoștinţă un vulpoi bătrân, care mi-a făcut o vizită la domiciliu.

Erau aprecieri în legătură cu talentul meu. Dar ce, eu sunt numai un porttalent? Nu sunt om? Ca om am calităţi înzecite. Însutite. Unul a mai fost ca mine, la Bârlad, și a murit

— Or mai fi în ţara asta vreo câţiva, dar nu mulţi, a continuat el. La recensământul din ‘58 știu că s-au căutat oameni ca dumneata în mod special. Dar nu s-au găsit. La Tărtășești s-a descoperit unul, dar ăsta îşi înșală nevasta.

— Alte calităţi?

— Ești frumos. De ce nu faci film? Harry Baur, Charles Boyer, Dick Foran, Tomazian sunt palizi pe lângă dumneata.

— Dar, ia spune-mi, cu Rin-Tin-Tin aș putea concura?

— Aici îl ai, la degetul mic.

Și eu să nu știu!

— Ascultă, dar lipsuri…

— Staţi, încă n-am terminat cu calităţile. Aveţi calităţi cu carul.

— Treci peste ele.

— Da, aveţi și lipsuri: sunteţi modest. Dar e remediaită și lipsa asta.

Are dreptate.

— Ei, acum spune-mi, ce vrei?

— O nimica toată, o recomandare. Să daţi un telefon, îi câteva rânduri, acolo…

— Către cine?

— Către cineva de la Departamentul Comerţului Interior. Știu că sunteţi om cu influenţă

— Și ce să-i cer?

— Mai nimica. Un post de responsabil la unul din maazinele Compescaria.

Hm!

— Dar bine, vulpoiule, cum pot să-mi pui eu obrazul pentru tine? Ești compromis totalmente. La Fontaine te-a criticat, Krîlov la fel, Grigore Alexandrescu barem… Uiţi ce-ai făcut cu corbul? I-ai luat până și ultima bucăţică de penteleu.

— Nu era penteleu, era niște brânză. Și pentru o bucăţică îl brânză trebuia să se facă atâta caz?

— Dar cu peștele? Nu ţi-a fost de ajuns că l-ai păcălit bietul creștin, a trebuit să-ţi baţi joc și de urs, să-l lași, săracul, fără coadă.

— A fost o glumă nevinovată. Am făcut un banc cu el. Dacă a fost fraier și s-a prins…

— Nu, nu, nu pot. Ai un trecut groaznic… Câte reclamaţii n-au venit de pe urma dumitale, în legătură cu furturi de găini! Ești și găinar. Nu, nu mă bag.

— De ce privești lucrurile așa, la suprafaţă… Uite, eu nu știam că dumneata ai și lipsa asta. Că ești superficial.

Gândește-te la cauzele care m-au dus la situaţia asta.

— Ei, care sunt cauzele?

— Mediul înconjurător.

— De ce vorbești de mediu? Ia spune-mi, iepurele n-a trăit în același mediu? I se poate imputa lui altceva decât faptul că e fricos?

— Nu-l cunoști. Numai eu știu ce mi-a făcut. Într-o zi, când eram plecat de-acasă… el era urmărit de un vânător.

A intrat la mine în văgăună; copiii erau singuri. Ce por căni a putut să debiteze… Prea aveţi o părere bună despre el! Și apoi, dumneavoastră, scriitorii, ar trebui să vă ocupaţi mai îndeaproape de noi ăștia, care suntem, ca să zic așa, compromiși pe nedrept. Vreau să încep o viaţă nouă.

Să intru și eu în rândul lumii.

— Dragă vulpoiule, aș putea vorbi cu cineva de la un șantier de construcţii, ori de la o fabrică.

— Zău, crede-mă, de ce să mă bag într-un serviciu pe care nu-l cunosc? Nu mă pricep la cărămizi, la mortar, nu știu să ţin o mistrie în mână, pe câtă vreme la Compescaria aș fi în elementul meu. Știi ce carte frumoasă ai putea scrie despre mine? O grozăvie! Ar avea un succes de librărie colosal! Vă dau și titlul, dacă vreţi: *Contribuţia mea la reabilitarea vulpii.* Și care vulpe? Cea compromisă de marii La Fontaine, Crâlov, Grigore Alexandrescu și alţii!

În faţa acestui argument, n-am mai putut rezista. Am făcut ce am făcut și i-am dat o referinţă bună, în care îmi luam chiar și angajamentul să-l supraveghez îndeaproape.

A fost angajat responsabilul unui aprozar. La Compescaria nu erau locuri vacante.

Ieri am primit un telefon.

— Vreţi să veni ţi la Tribunalul raionului 1 Mai? Se judecă procesul gestionarului recomandat de dumneavoastră.

Tot găinar a rămas.

*

Morala? Vreţi să vă dau și morala? Prea le vreţi pe toate de-a gata. Căutaţi-o singuri.

CUM A FUNCŢIONAT FRATE-MIU CU UN CAP DE PARAZIT

Și avea frate-miu un cap… O frumuseţe! Gândiţi-vă și dumneavoastră. Faceţi-vă așa, o părere: un păr… bogat și negru, cum e crema de ghete. Da' nu orice cremă… Cum e crema „Eghiu" Stas 2156/955. Niște ochi albaștri… Și încă ce albaștri! De te uitai la ei, pe loc te cuprindea dorul de mare. O gură mică, cu buzele mereu în V. Urechile — potrivite, și un nas… De era al tău, cu siguranţă că nu-ţi venea să-l iei în fiecare zi la purtare. Nas de zile mari! Da' obrajii? Comparaţia aia cu bujorii e palidă. Trebuie căutată alta, mai tare. Dacă aveţi timp, căutaţi dumneavoastră alta. Eu n-am. Acu' sună telefonul, să mă întrebe cum stau cu capul.

Ce mai! Are frate-miu un cap de toată frumuseţea. Când era el flăcău și mergea

la un bal, trebuie să ştiţi că la balul ăla nu se mai dansa tangou ori vals. Nu ! Fetele cereau numai damen-tango şi damen-vals. Şi era omor pentru el. Se făcea coadă. Ba, o dată, responsabilul balului a fost nevoit să împartă bonuri de ordine… Lucru mare cu frate-miu ăsta! Lui pe bună dreptate i se poate spune Frumuseţea diavolului !

Şi uite, domnule, frumuseţea asta de frate a trebuit s-o sacrific! M-am dus la el şi i-am zis:

— Ioane, ia-ţi rămas bun de la capul tău pentru o bucată de vreme.

— Ai înnebunit? Cum să-mi iau rămas bun? Eu de cap nu mă despart nici mort. Îl iau cu mine şi-n coşciug.

— Frate îmi eşti? Halal frate! Nici măcar atâta lucru nu faci tu pentru mine?

— Da' de ce ai nevoie de capul meu?

— Trebuie să fac puţină variaţie… „Iar şi-a înşurubat ăsta un cap! Iar îi toarnă cu de-ale lui…" Ioane, ajută-mă, nu vreau să-mi pierd cititorii.

— Ce să fac?

— Să mergi cu mine la nea Nicu, frizerul… Lasă capul tău acolo şi o să-ţi dea el un alt cap. Eu am să te studiez şi am să scriu cum te-ai descurcat.

— Şi ce cap o să-mi dea?

— Nu ştiu. Mergem la el şi vedem noi.

— Mi-e teamă, zău, mi-e teamă să nu mi-l piardă.

— Fii serios! Cum să ţi-l piardă?!… Dacă vrei, îţi dă un bon de primire.

— Nu, zău, de ce nu încerci tu figura asta cu un altul?

Tocmai pe frate-tu l-ai găsit?

— Ce vrei, dragă, arta cere sacrificii…

Dacă a văzut el că e vorba de artă, a acceptat. Ne-am dus la nea Nicu.

— Nea Nicule, ce ai liber pentru săptămâna asta?

— Mai nimic. Nişte ciurucuri. Mi-e scârbă şi mie de ele.

— Deschide dulapul, poate…

L-a deschis.

— N-am spus eu? Ciurucuri…

— Ăsta e un cap de parazit, ăstălalt — al unui fost, al unei lichele care a trăit toată viaţa pe spinarea oamenilor.

A avut acţiuni la nişte fabrici. E un pesimist, e un nemulţumit, de-mi vine să-l dau afară din frizerie.

— Capu' ăsta e interesant. Altceva mai ai?

— Un cap pătrat, dacă te interesează…

— Nu, nu ăsta, că e costisitor. Unde dracu' găseşti pălării pătrate? Şi pe urmă, e şi inestetic… Altceva?

— Asta e tot ce am… Am mai avut un cap de dandy, un cap de fustangiu. Da' l-am pierdut. Era desfăcută într-o parte servieta. L-am căutat, dar nu l-am găsit.

— Şi-acum ce faci cu stăpânul capului?

— Ce să fac? Trăieşte fără cap, până l-oi găsi. De fapt, am dat un anunţ publicităţii. L-am declarat nul şi fără va loare, pe umerii oricui s-o găsi.

Când a auzit frate-miu de pierderea acelui cap, a dat înapoi.

— Eu nu mai vreau să-mi schimb capul, mi-a zis el.

— De ce? m-am mirat eu.

— Fiindcă văd că frizerul ăsta al tău e gură-cască. Pierde capetele care i se încredinţează.

A auzit frizerul. A zis:

— Puteţi să-mi lăsaţi capul liniștit, că n-o să vi-l pierd.

Am cusut servieta.

— Nene, îi zic eu frizerului, fii bun, montează-i capu' ăsta de parazit, repede, până nu se răzgândește.

I l-a montat.

Acum, pentru că suntem între patru ochi, să vă spun al cui e capu' ăsta de parazit. E al unui tânăr de vreo douăzeci și ceva de ani, care stă pe Giulești. Tânăru ăsta — nume nu dau, pentru că nu vreau eu și nu mă poate obliga nimeni — tânăru' ăsta e sănătos tun. A învăţat o meserie, însă de vreo cinci-șase luni vagabondează. Ba îl vezi în în frizeria cartierului împușcând o ţigară, ba la taifas la cizmaru' ăla de lângă frizerie. Toată ziua hoinărește. Când face rost de 5 — 6 lei, îl vezi că aleargă spre hipodrom. O putoare…Și e păcat de el, că e tânăr…

Ce inimă am ! De câine. Tocmai pe frate-miu să-l pricopsesc cu un astfel de cap! Barem de-mi era frate vitreg!…

Da' Dumnezeu nu doarme. Veghează acolo sus. Pentru fapta asta, m-a pedepsit. Chiar a doua zi l-a trimis pe frate-miu la mine.

— Am venit să mănânc la tine.

— Unde la mine? Eu iau masa la cantina scriitorilor.

Tu n-ai acces acolo!

N-am putut scăpa. Am mâncat amândoi la restaurant.

— Dă-mi și mie să-mi iau niște ţigări, și dacă ai, și de un film… Dacă mi-ai da și pentru o martingală, ce bine ar fi!…

Dragi cititori, bag de seamă că daţi semne de plictiseală. Aţi început să și căscaţi. Nu-i frumos. Da' vă scuz, că-mi dau și eu seama că am început să bat apa în piuă. O să vă spun în rezumat ce s-a întâmplat. Bunul meu frate a fost dat afară din serviciu pentru lipsuri nemotivate. A căzut pe capul meu. În fiecare zi, bani de ţigări, mâncare. Și el, prăpăditu', toată ziua golănește. Ba pe bulevard, ba în frizeria aia de pe Giulești, ba în cizmărie. Se mai duce și pe la frate-miu ăl mare. Îi cere și ăluia bani. Pentru curse, Pronosport și Loto. Cică vrea s-o plesnească. Să câştige o sumă mai mare și, pe urmă, să stea toată viaţa. Parazit! Da, băiatule, parazit!

„Și ce frumos erai!

Dar, oricum ești, ce-ţi pasă!"

Nu-i pasă, pentru că știe că n-am să-l las multă vreme cu capul ăla pe umeri. Ajunge! Ce Dumnezeu, mi-e frate !

Ce facem însă cu stăpânul capului de parazit?

Asta e!

CUM A FUNCŢIONAT SUBSEMNATUL CU UN CAP DE CHIULANGIU

Dacă v-am spus că am dușmani n-aţi vrut să mă credeţi.

Am dușmani. Binevoiţi și ascultaţi-mă. Vreau să vă convingeţi și dumneavoastră.

Săptămâna trecută, cam pe timpul când vine jurnalistul cu *Informaţia Bucureștiului,* aud bătăi în ușă.

— Intră.

A intrat factorul. Mi-a înmânat o invitaţie. Să mă prezint la poștă să ridic un colet. M-am uitat la adresa trimiţătorului: un necunoscut. Valoarea coletului: nici două parale. Chiar așa scria. M-am dus la poștă. Am semnat de primire și am venit cu el acasă.

Ah, cu câtă nerăbdare am desfăcut pachetul! Ei, ce credaţi că era în pachet? Sigur că aţi ghicit: un cap! Un cap și o scrisoare, care avea următorul conţinut:

„Măi, ăsta cu capetele! Ești vreun deștept? (E bine că sunt? Paranteza aparţine subsemnatului.) Ești valabil! Le întorci tu ca la Ploiești, da' merge. Cum de nu s-a luat niciun nea Stelian de tine până acum, nu înţeleg! Sanchi, zici că ești șmecher? Vere, dacă ești șmecher, înșurubează-ţi capul pe care Măndel ţi-l pasează prin poștă. Dacă ai curaj să-l porţi pe umeri o săptămână, atunci zic și eu că ești bravo!

S-auzim de mișto.
Măndel

Ce părere aveţi? Ce ziceţi de vocabularul omului? Păi dacă aș face rost de capul acestui șmecher numai pentru două zile, ce foileton aș scoate!… Baban! Na, c-am luat-o și eu ca el. Scuzaţi-mă!

Dumneavoastră știţi c-am purtat pe umeri capete care erau mai periculoase (era să zic: mai… nasoale. M-am oprit la timp). Și luni de dimineaţă mi-am atașat capul primit, și hai să mă duc la serviciu. Dormisem toată noaptea, dar, când am intrat pe poarta fabricii, am început să casc. Îmi ardea de lucru cum vă arde dumneavoastră să aveţi niște cuie în pantofi.

M-am dus la bancul meu, am scos bomfaierul, dălţile, ciocanul, pilele, și hai să mă apuc de lucru! Mâinile, săra cele, încercau ele să mânuiască uneltele, dar capul… Mintea îmi era plecată în concediu. Am prins eu o piesă, piesa care trebuia ajustată — sunt lăcătuș, ajustor de meserie —, am prins în menghină piesa, dar, în loc să mă apuc să-i dau bătaie, m-am rezemat de banc și am început să fluier *Lume, Lume,* Am fluierat *Mambo, Curi-curi pasarella, Să trăiască toată lumea,* și *Spune-mi ce să fac să-ţi plac puţin.*

După ce am terminat repertoriul, am pornit-o prin fabrică.

Am stat vreo oră la montaj. Am trecut pe la turnătorie, am poposit pe la forje, apoi la strungărie, și la urmă am mai dat și pe la bancul meu.

— Ce-i cu tine de nu lucrezi? m-a întrebat maistrul.

Pe unde ai umblat?

— Meștere, nu mă simt bine, mi-e cam rău, mă ia cu ameţeli.

N-aveam nimic.

— De ce nu te duci la policlinică?

„Că bine zici!" mi-am zis eu.

A doua zi, bineînţeles că m-am dus la policlinică. M-a pipăit doctorul, m-a întors și pe o parte, și pe alta. Nu mi-a găsit nicio bubă. Dar până la urmă l-am fraierit de trei zile concediu medical (vedeţi, se găsesc medici care se lasă fraieriţi. În cazul de faţă, medicul fabricii unde lucrez nu are nicio vină. S-a bazat pe buna mea credinţă și pe faptul că mă știe că nu sunt un chiulangiu de profesie).

În astea trei zile cât am avut concediu medical am umblat teleleu. Să pun mâna, să fac și eu o treabă pe-acasă?… Nimic ! Bulevardul, holurile cinematografelor. Gură-cască!

Au trecut și alea trei zile. Iar căscat, iar repertoriul de muzică ușoară și populară. Dacă aș fi avut în săptămâna aceea tot atâta poftă de mâncare pe cât aveam de lucru, cu siguranţă că muream de inaniţie. Poate că asta urmărea șmecherul care îmi trimisese capul de chiulangiu.

Maistrul m-a luat din nou în primire:

— Iar ţi-e rău? Ai fost la policlinică?

— Am fost.

— Și?

— ? (semnul ăsta înseamnă că n-am avut ce să mai răspund)…

Oamenii, colegii mei de atelier, au mai avut răbdare cu mine o zi, două, pe urmă m-au chemat într-o ședinţă. Ce mi-au făcut, să nu mai întrebaţi! Au adus în ședinţă toate piesele pe care le lucrasem — că mai dădusem și eu din mâini, de ochii lumii.

— Uitaţi-vă, oameni buni, ce-a lucrat dumnealui într-o săptămâna! Ce părere aveţi?

Și m-au luat toţi la bani mărunţi. Am uitat să vă spun că au scris și un articol la gazeta de perete. L-au citit și la staţia de radioamplificare. Vă spun drept că felul în care m-au prelucrat tovarășii mei de atelier mă făcuse să mă înroșesc și să-mi fie rușine de mine. Ăsta era un semn bun.

Tocmai când începuse să tragă în mine și maistrul, s-a ridicat unul, un cititor, care știa că mă ocup și cu scrisul.

— Tovarăși ! Eu îl cunosc bine pe dumnealui (de mine era vorba), mai bine decât dumneavoastră. Știţi ce face?

Își schimbă mereu capul. Nu știu ce i-a venit… Acum pot să jur că are pe umeri un cap de chiulangiu… Să trimitem pe cineva la el acasă* să-i aducă (scuzaţi cacofonia) capul lui, și să vedeţi că ședinţa asta am făcut-o degeaba… Și dacă-mi daţi voie, o să mă duc chiar eu la el acasă.

S-a dus. Mi-a adus capul. După aia m-am simţit în apele mele.

Aţi băgat de seamă? în timpul cât tovarășii mei de ale fier s-au ocupat de mine, în timpul cât am funcţionat cu capul chiulangiului, m-am înroșit la faţă. Ăsta e semn că oricare chiulangiu poate fi vindecat de o asemenea boală.

Dar până la urmă, ce mi-a venit în minte: nu cumva șmecherul îmi trimisese capul de chiulangiu ca să mă.com promită?

Așa e că și dumneavoastră credeţi că ăsta a fost motivul?

Ei, aflaţi că motivul adevărat n-a fost ăsta. Șmecherului îi era teamă să nu funcţionez într-o schiţă și cu capul lui.

Să nu-l fac de… băcănie. Ce și-a zis: „Ia să-i trimit un cap de chiulangiu, poate că o să-i fie lene să mai scrie". Nu i-a mers.

Poate chiar săptămâna viitoare îl iau în focuri.

CUM A FUNCŢIONAT SUBSEMNATUL CU CAPUL UNUI MANGLITOR

Pe lângă meseria asta de mâzgălitor de hârtie, mai am un serviciu. Sunt magazioner la o mare fabrică din Capitală.

Dar nu un magazioner de duzină, cu paișpe obiecte în magazie. Nu. În magazia mea găsești lucruri în valoare mare.

Am în ea de la ac până la cămilă. Nu, nu e bun exemplul.

Ace am, dar cămile încă nu ne-au venit, că n-avem ce face cu ele în fabrică. Transporturile se execută cu camioanele.

Ce mai!… Am lucruri acolo de la a până la zet. Ce vrei și ce nu vrei găsești în magazia mea.

De zece ani o am în primire. Mi s-au făcut zeci, sute de inventare. Să-mi lipsească mie ceva, Doamne ferește! Mulţumesc lui tata că mi-a dat o educaţie… De ce nu-i al meu, nu mă ating. Am nevoie de un cui, mă duc la Ferometal și-l cumpăr. Și în magazia mea am vagoane de cuie. Așa sunt eu.

O dată mi-a spus nevastă-mea:

— Vrei să lipești toarta aia, la cazanul de rufe?

— Ai nituri? am întrebat eu.

— De unde să am eu nituri? Adu și tu un nit de acolo, de la tine, că n-o fi foc.

Dar cu mine nu i-a mers. Dacă treceţi pe la noi pe acasă, vă pot arăta cazanul. Și acum e cu toarta desfăcută.

Nu, dragii mei, eu vreau să ies la pensie cinstit. N-am poftă să mă arate nimeni cu degetul. Uite, d-aia sunt și respectat în fabrică. Când mă întâlnesc cu directorul, el mă salută întâi. Sunt evidenţiat la ședinţe, am fotografia la pa nou, mi s-au dat prime. Dacă aș spune eu că pe merit, aţi zice că mă laud. Dacă nu credeţi, vă rog cereţi referinţe.

Dar săptămâna asta era să mi se înfunde. Din cauza me seriei astealalte, de scriitor. M-am dus iar la nea Nicu, frizerul.

— Nea Nicule, zic, ai citit schiţa…?

— Am citit-o. M-ai făcut de râs. A aflat toată lumea că iau lucru acasă. Că am capete de rezervă.

— Lasă, nea Nicule, că nu-i nimic… Mai dă-mi un cap.

„Ia să i-o fac eu lui ăsta! Să mă răzbun, că s-a luat de mine", și-a zis el. În gând,

că dacă zicea tare, mă lăsam păgubaș.

— Stai jos, mi-a zis. Îţi dau un cap, de să mă ţii minte toată viaţa.

M-am așezat pe scaun. În frizerie nu mai era nimeni. A tras perdelele. S-a dus la dulap. A adus un cap. M-a apucat de bărbie, de ceafă și a început să-mi deşurubeze gleva. Mi l-a înșurubat pe celălalt.

De aici încolo, ţine-te…

Mi-a zis nevastă-mea, când m-a văzut:

— Iar ai fost la frizer.

— Iar.

— Să nu îmi mai vii beat acasă, că nu știu ce sunt în stare să-ţi fac. (Știa ce păţise rândul trecut.)

Eu am tăcut. Capul pe care-l aveam nu era prea vorbă reţ. A doua zi m-am dus la serviciu. A treia zi, la fel. Au băgat de seamă oamenii cu care lucrez că sunt schimbat.Dar n-au dat atenţie. I s-o fi întâmplat ceva pe-acasă, şi-or fi spus ei. Ba unul m-a întrebat dacă nu cumva am divorţat între timp, de sunt așa de posomorât. Zău, capul ăla era un cap ursuz. Cu o uitătură… Semăna cu uitătura lui Ion-vodă cel Cumplit de la Teatrul Armatei.

Poate credeţi că din cauza privirilor aspre era s-o păţesc? Da’ de unde!… Mă mir că nu am dat de dracu’. Asta se datorează numai neveste-mii… Mare lucru nevastă cinstită la casa omului! Să le facă parte Dumnezeu la toţi ăia care poartă astfel de capete pe umeri! De-ar avea așa neveste cum am eu, ar fi salvaţi.

Ce credeţi, dragii mei? Ce credeţi că am făcut eu în cele trei zile în care am purtat capul împrumutat de nea Nicu? Am furat.

Știţi magazia aia a mea în care ţin lemnele și patul ăla de tablă vechi. Sâmbătă seară magazia mea era încărcată. Se găseau acolo vreo două lăzi cu cuie de 10 milimetri, șase pachete cu șuruburi 5/16 și 3/8, nituri, sârmă de liţă — câţiva colaci, câteva bare de cositor, ţeavă Bergmann, prize, un contor, pile, pânză de bomfaier, un fierăstrău, o bormașină de mână, alta electrică, niște filiere — una de un ţol, alta de doi ţoli —, un șubler nou, un compas de tăiat garnituri, niște bujii… Ce să le mai înșir?! O groază de lucruri!

Uite, eu, acum, că sunt cu capul meu, stau și mă gândesc cum naiba am reușit să le scot pe poartă. Să scot atâtea lucruri și să nu fiu prins. Ba, mai mult, n-a băgat de seamă nici nevastă-mea că le-am adus. Ce cap „dibaci” am avut!

Sâmbătă seară, nu știu ce treabă a avut nevastă-mea prin magazie. Când a dat cu ochii de lucrurile furate, s-a luat cu mâinile de cap. A venit la mine.

— Bărbate, ce-i cu tine? Ai înnebunit? Ce-ai de gând să faci cu sculele alea?

— Le duc mâine la Talcioc.

— Vai de capul meu!… Se poate să faci tu d-astea?…

Să le iei și să le duci numaidecât înapoi. Să nu te mai prind cu lucruri de furat în casă. Eu nu m-am măritat cu un hoţ…

Vai, arză-l-ar focul de frizer, ce cap de bandit ţi-a dat!

Dacă nu-l opăresc cu apă fiartă pe nea Nicu ăsta al tău, să nu îmi mai zici mie Zoe (așa o cheamă pe nevastă-mea, să-mi trăiască).

S-a dus într-o fugă la frizer. I-a zis frizerului

— Să vii repede acasă cu capul original al lui bărbatu-meu, că de nu, zob îţi fac toate oglinzile.

De unde să vrea să vină frizerul? N-a vrut de loc ! i-a spus neveste-mii:

— El nu mi-a făcut-o rândul trecut? Las, că i-o fac și eu lui acum!

Ce era să facă nevastă-mea? S-a dus cu sectoristul la el. Abia l-au înduplecat pe frizer să-mi înșurubeze propriul meu cap la loc !

Am avut noroc că nevastă-mea n-a suflat nicio vorbă despre ce aveam în magazie. Credeţi-mă că și eu m-am speriat când am văzut ce furasem. * Le-am dus înapoi. Am explicat oamenilor ce s-a întâmplat. Sunt iar om cinstit.

Tovarăși directori de întreprinderi, oameni buni, aveţi grijă: există capete din astea! Fiţi cu ochii-n patru!

CUM A FUNCŢIONAT SUBSEMNATUL AVÂND PE UMERI UN CAP ÎNFUMURAT

— Dumneata ești ăla cu capetele? s-a răstit la mine femeia care a dat buzna în camera mea de lucru, târând după ea un fel de om — era mai mult o arătare.

— Cu ce capete? am bâiguit eu înfricoșat.

— Cu celelalte… Nu mai fă pe niznaiul! Chestia cu în zerul… Știi ce-ai merita dumneata? Să fii tras pe roată, să fii trimis să tragi la galere… Of, Doamne, de ce l-ai luat pe Vlad Ţepeș?… Făceam o plângere la el, și cu siguranţă te trăgea în ţeapă!

— Vino-ţi în fire, cucoană!… Spune-mi ce ţi s-a întâmplat… Și dumneata, omule, ce stai ca un popândău?

Omul era o mumie. N-avea viaţă în el nici de doi bani.

Abia se ţinea pe picioare.

Femeia l-a trântit pe un scaun, i-a așezat mâinile pe genunchi și a început să vorbească:

— Dacă ar putea, ehei, câte n-ar vorbi! Nu l-ai mai opri.

— Da’ ce-i cu el, de-a amuţit așa, dintr-odată?… Femeia lui Dumnezeu, ce vrei? Ce vreţi de la mine?

— Ia uitaţi-vă la el! Știi că ești bine, musiu? Dumneata m-ai adus în starea asta desperată, și tot dumneata ţipi?!

— Ei, uite că nu mai ţip, sunt calm. Dar pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce s-a întâmplat !

Femeia a luat un pahar cu apă, a sorbit de câteva ori, apoi, ștergându-se de nădușeală cu o batistă în carouri, de 12 lei, a început:

— Soţul meu e un cititor înflăcărat al dumitale.

— Dumnealui?!

— Dumnealui, până aici — și femeia arătă gâtul bărbatului pe care-l târâse după ea.

— Adică cum până aici?

— Până aici, din cauza dumitale.

— De ce din cauza mea?

— S-a dus și el la nea Nicu, la frizerul ăla al dumitale, și-a lăsat capul lui acolo și a venit acasă cu ăsta… Doamne, ce mi-a făcut!… Sunt de cinșpe ani cu el, am intrat într-al șaișpe-lea, dar o dată nu l-am văzut așa… Ce i-o fi venit să-și schimbe capul? Dumneata, mai du-te-vino, ţi-l schimbi ca să poţi seri, să ai subiecte. Dar el?! El ce interes avea?

Cum a venit cu capul ăsta, Doamne, ce mi-au auzit urechile! Știi ce-a zis când a dat ochii cu mine? auzi dumneata! întreba cum de-a putut să stea el atâta amar de ani cu mine… Domnul meu, eu sunt croitoreasă, am lucrat și acasă, da' acum, de când ne-au năvălit copiii — patru copii am —, n-am mai lucrat pentru străini. Pentru casă, da, lucrez. Auzi dumneata la el! Cum de mi-a răbdat atât?!

Și ce bine ne înţelegeam!… E un om de treabă și maistru bun, priceput, la el, acolo. E respectat de toată lumea. N-aș vrea să se ducă cu capul ăsta la serviciu. Cine știe ce încurcături poate face și pe acolo. Zău, tovarășe scriitor, ajută-mă! Știi cum m-a făcut? Ca pe-o albie de porci. Că sunt așa și pe dincolo, că el e buricul pământului, că fără el nu se poate clinti un lucru pe faţa pământului. Doamne, ce părere urâtă are despre semenii lui!… De unde o fi făcut frizerul ăla rost de așa un cap, eu nu știu… Și-i turuie gura…

— Dar văd că tace.

— Știu că tace. Tace pentru că mi-a dat mie prin cap să-i răsucesc capul. I l-am deșurubat puţin. Nu mai face contact. Dar dacă face contact, e nenorocire. Te bagă în sperieţi… Ajută-mă, tovarășe scriitor! Trebuie să se ducă la serviciu în schimbul doi. Cu capul ăsta, în ruptul capului nu-l las. Se face de basm.

— Cum pot să te ajut? Eu nu sunt frizer, n-am capete de rezervă!…

— Nu mă interesează. Trebuie să salvezi onoarea bărbatului meu.

— Da' nu înţelegi că nu te pot ajuta decât cu un oftat?

— Îi dai capul dumitale.

— Al meu?

— Da' ce te miri?… Te știu om de treabă, om liniștit, la locul dumitale… m-aș fi dus să iau capul lui de la frizer, dar frizerul e plecat după târguieli, e liber azi… Trebuie să-i dai capul dumitale, nu mă interesează!…

— Am de lucru… Nu pot, trebuie să trec pe la redacţie, am de scris un reportaj.

— Nu mă interesează!

Eu că nu, femeia că da, până la urmă n-am mai putut suporta. I-am spus:

— Femeie, vă dau capul meu, numai cu condiţia să aveţi grijă de el… Bărbatului dumitale îi place să bea?

— Ferească Sfântul!

— Foarte bine! Știi de ce te-am întrebat? Cine știe, se îmbată, dă cu capul meu de vreun zid și…

— N-avea nicio grijă.

— Poartă ochelari?

— Nu.

— Și asta e bine. Eu am ochi buni. N-aș vrea să-mi pună niște ochelari cu multe dioptrii… Dacă lucrurile stau așa, atunci sunt de acord. Vino dumneata mai aproape de mine.

Apucă-mă de bărbie, așa. Și acum de ceafă… Nu, nu, răsucește spre stânga… încă nu răsuci. Trebuie să-ţi mai dau un sfat… Dacă te duci acasă, trebuie să-ţi lași bărbatul afară.

Intri dumneata singură întâi și ascunzi toate caietele, toate colile albe din casă: dacă o să dea bărbatul dumitale de ele, nu-l mai scoţi din casă, să tragi cu boii de el. Și zici că e schimbul doi. O să stea la masă ceasuri întregi și o să scrie cai verzi pe pereţi. Așa fac și eu. Ferește-l de hârtie cum te ferești dumneata de dubla pneumonie… Și te mai rog ceva: când plecaţi acuma, daţi pe la Ferometal. Nevastă-mea e acolo. S-a dus să ia o farfurie d-aia de stors lămâie

— Că de când cu ulcerul ăsta, numai limonadă beau. O cunoști pe nevastă-mea? Pune-o în gardă. Spune-i că dacă încep să fac urât, să-mi răsucească puţin capul… Că eu, până una-alta, o să-mbrac capul ăsta înfumurat.

Oameni buni, cum mi-am răsucit capul pe umeri, am și dat de dracu'. În primul rând, când am văzut în bibliotecă cărţile scrise de mine, când am băgat de seamă că și pe buletin, și pe copertele acelor cărţi figura numele meu, am început să simt așa ceva… întâi am băgat de seamă că mi se lungesc toate oasele și că nu-mi mai încap în piele…

Cristoase, ce rău e când nu-ţi mai încapi în piele! De-aici încolo au pornit toate. Pe vecinul meu de apartament îl cunoaşteţi. V-am făcut cunoștinţă cu el în seara aia. Ei, frate, cum de nu v-aduceţi aminte? în seara aia când ne uitam cu ochii liberi pe cer… Ei, dragii mei, nenorocirea pe capul lui a căzut să ia contact primul cu mine. A bătut la ușă și a intrat.

— Nicuţă, te fac un șaizeci și șase?

— Care Nicuţă? Sunt Nicuţă cu tine? Eu sunt tovarășul scriitor Nicuţă… M-auzi? „Maestre Nicuţă", că încă n-am murit.

— Ce-i cu tine? (Suntem prieteni buni. Ne tutuim de mult.)

— Afară ăă ! Eu sunt scriitorul…

A ieșit omul. Al doilea care a luat contact cu mine a fost tovarășul Pahonţu. Dumnealui stă cu un etaj mai sus decât mine. Da' în același bloc. A băgat capul pe ușă.

— Vecine, hai să bem o ţuică… A adus Florica, nevastă-mea, câteva „fiole" de la Pitești.

Cu tovarășul Pahonţu sunt ca și cu un frate. Ce mai, cum trebuie să fie niște locatari între ei. Așa ne purtăm.

De data asta l-am luat altfel.

— Ce vrei să faci cu mine?

— Să bem o ţuică.

— Dumneata ce ești la serviciul dumitale, acolo?

— Tot contabil; dar ce-ţi veni să mă întrebi?

— Domnule Pahonţu, te rog să-ţi vezi de contabilitatea și de contabilii dumitale;

invită-i pe ei la ţuică, nu pe mine… Dumneata știi cine sunt eu?

— Cum să nu știu, doar trăim împreună de atâţia ani!

— Te rog. Când ai să fii și dumneata scriitor, ca mine, atunci să-ţi permiţi să mă inviţi la o ţuică. Până atunci, afară !

Și-a făcut cruce, bietul om, și a plecat. Eu am coborât la debit, după *Informaţia.* Când am ieșit pe culoar, am dat de doamna Bona. Aștepta s-o salut, cum îmi era obiceiul.

N-am mai salutat-o. Ea s-a uitat după mine. M-am întors și i-am zis:

— Dumneata nu știi să saluţi scriitorii?

A râs și a intrat la ea în casă. Și-a făcut și ea cruce. Nici pe Breazu nu l-am salutat. Dar nici nu i-am răspuns la salut. Am luat *Informaţia* și am intrat în casă.

M-am studiat vreo jumătate de oră în oglindă și am văzut ce mare sunt După vreo zece minute a venit nevastă-mea. Am privit-o lung. Am descoperit că pe faţă are o cicatrice. Da, are o cicatrice lângă tâmpla stângă. În discuţia de vreo zece minute pe care am avut-o cu ea, această cică trice a fost motivul de divorţ. Se poate ca un om așa mare ca mine să aibă o nevastă cu o cicatrice pe faţă!

Însă femeia care-mi schimbase capul vorbise cu nevastă-mea. Așa că m-a lăsat să-mi fac mendrele câteva minute, să vadă ce mai sunt în stare să spun, și pe urmă mi-a deșurubat puţin capul. M-am liniștit

Mare pacoste un cap ca ăsta pe umerii unui om!

Este?

Dacă este, atunci cred că n-am făcut o greșeală c-am scris schiţa asta…

CUM A SALVAT UN CÂINE POLIŢIST NIȘTE CITITORI

Strada era pavată cu bitum. Fusese stropită proaspăt de I.C.A.S. și era soare. Deci era bine. Pietoni — câţi vrei.

Mustăcioși, cheloși și necheloși, cu cioc și fără cioc, femei cu și fără coadă de cal, într-un cuvânt — erau oameni de toate soiurile. Dacă îmi aduc bine aminte, erau în ziua aia pe stradă și copii (copiii n-au niciun amestec în această povestire). Și mai era — o să vedeţi dumneavoastră mai târziu — era și un câine lup. Eu? Da, și eu eram în ziua aia, funcţionam ca pieton. Mă plimbam cu mâinile la spate și vorbeam cu un bun prieten al meu, de meserie tânăr cartea turist. El nu putea ţine mâinile la spate, pentru că avea într-una din mâini (dacă nu în dreapta, în stânga) o servietă.

— Ce mai faci, maestre?

— Bine, maestre!

— Încotro, maestre?

— La o redacţie, maestre!

— Așa am vorbit noi maeștrii între noi, până a început să ne latre un câine. Am scos din dialogurile noastre cuvântul *maestre,* dar câinele lătra înainte. Al dracului câine! Ne uităm la el: un câine lup. Lup — lup, da’ de ce lătra la noi?

— Taci, dom'le, îi spun eu. (Câinelui, bineînţeles!)

El, însă, neam! Intrăm noi într-o cafenea (la *București,* că suntem maeștri și ne respectăm!), câinele — după noi.

S-a așezat lângă masa noastră și a început să latre. Al dracului câine ! Ce-o avea cu noi?

— Taci! am zis eu iar, palpând cu arătătorul obrazul drept — cheresteaua!

Câinele, fără obraz, a început să latre spre servietă. Ser vieta partenerului meu, caricaturistul.

Trebuie să ştiţi că eram într-o situaţie foarte penibilă.

Se uitau oamenii la noi ca la *Oaia cu cinci picioare.* Intrigat, prietenul meu, tânărul caricaturist, a deschis servieta. Să vadă dacă n-o fi lăsat ceva prin servietă, ca să-l asmuţă pe câine. Dar a scos la iveală… ce credeţi? Staţi să vă mai fierb puţin. Ce credeţi că a scos caricaturistul din ser vietă? Ei, ce ziceţi? Simplu ! Niște caricaturi. Atât i-a trebuit câinelui. S-a pus pe un lătrat… lătra ca la urs, și zău, credeţi-mă, pe hârtiile caricaturistului nu era desenat niciun urs și nici măcar vreo pisică. A mârâit câinele și a pornit spre ușă. A venit înapoi și iar s-a dus la ușă. Bine înţeles, lătrând.

— Ce facem? m-am adresat caricaturistului. Trebuie să plecăm.

Nu ne-am mai băut oranjadele comandate. Câinele –

după noi. Ori, mai corect spus, noi după el. Că nu ne lăsa de loc în pace. Ne urmărea mai dihai ca un detectiv. Cum ne îndepărtam, el iar cu lătratul. A cotit-o câinele la stânga, am cotit și noi.

— Să nu ne ducă la Giurgiu, am zis eu. Acolo erau câini mulţi. O să-i auzim și pe ăia lătrând.

Apoi câinele a cotit-o la dreapta și s-a oprit în faţa unui bloc. A început să latre la ușă.

— Cine stă aici? am întrebat.

— Eu, a răspuns caricaturistul.

Câinele — pe ușă. Am deschis.

Câinele s-a oprit la ușa liftului și iar a început să latre.

— La ce etaj stai?

— La șase.

— Ai coborât cu liftul?

— Nu, e în reparaţie de două luni.

— Ai coborât pe scări, nu?

— Da!

— Ce o fi cu câinele? De ce latră la lift?… Urma, Keg… Keg, urma… (între timp câinele se recomandase, arătându-ne zgarda — carte de vizită, și astfel aflaserăm că răspunde la numele de Keg.)

A lătrat de câteva ori spre biroul administraţiei blocului și a pornit spre scări. Deștept câine! Am ajuns la etajul șase. Ne-a condus câinele până la ușa apartamentului, unde era prinsă într-o piuneză o carte de vizită a tânărului caricaturist.

— Aici stai?
— Da.
A descuiat. Câinele a trecut glonţ prin hol, a deschis cu o labă o ușă și s-a ridicat cu labele din faţă pe bibliotecă.
Dumnezeule! Ce câine! Ce-o fi căutând acolo? A tras cu labele și cu botul o colecţie veche a revistei de umor *Gluma,* după care au urmat alte colecţii vechi de reviste umoristice. Apoi câinele a tăcut. S-a așezat cu botul pe labele din faţă. Îl privea mustrător, în ochi, pe caricaturist.
Ce câini, domnule! Totuși, care e dezlegarea acestui mister?
Dialog între mine și tânărul caricaturist:
— Ai furat ceva din revistele astea?
— N-am furat!
— Ham! Ham ! (l-a contrazis câinele).
— Câinele nu minte.
Așa a fost. Tânărul caricaturist „ciupise.
Câinele a plecat. Nici măcar nu i-a făcut proces-verbal.
Dar dacă o să mai continue, o s-o păţească cu cititorii.
Deocamdată au fost salvaţi.
Povestirea e absolut autentică. Am dat-o spre publicare.
Poate ajută.

P.S. De atunci subsemnatul nu mai umblă cu manuscrisele în servietă sau în buzunar. Le trimite redacţiilor prin poștă.
Te pui cu câinii lupi?!

CUM AM FOST LUAT DREPT CENTRU ÎNAINTAȘ

Asta a pus capăt la toate. Până acum am fost luat drept Richard al III-lea, regele Lear, Machiavelli, am fost confundat cu Iago (de un dușman al meu), Tut-Ank-Amon I, Palatul Telefoanelor (pe cuvântul meu că nu mint: un nepot de-al meu de soră vitregă, în vârstă de patru ani și nouă luni, când a dat cu ochii de mine, i-a zis maică-sii: „Mamă, ăsta nu e Palatul Telefoanelor?” Asta din cauză că sunt înalt. Maică-sa i-a spus că nu am nimic de-a face cu Palatul Telefoanelor, și puștiului i-a trecut). Ca să fiu luat drept centru înaintaș însă, la asta nu mă așteptam…
Sâmbătă la ora 3 trecute fix, nouă inși (fără a mai socoti și rucsacurile), printre care și eu, am pornit în excursie în orașul Y. Acest oraș e numai la câteva sute de kilometri de București, așa că nu se întunecase când am ajuns la Y.
Ne-am dus la un hotel. Oamenii ne-au salutat respectuos și ne-au dat o aripă din hotel. Ne-am mai plimbat noi cât ne-am mai plimbat prin oraș, și la ora de culcare ne-am prezentat, conform dispoziţiunilor femeilor noastre — că am plecat fără ele, din motive de odihnă. Culcă-te, dacă poţi. Ferestrele noastre dădeau spre o grădină-restaurant.

O muzică. Un saxofon, un clarinet, o tobă și-un acordeon (cunoaşteţi melodia) ne-au luat pe sus. Vai de timpanele noastre, vai de excursia noastră, vai de odihna noastră pasivă! Am convocat o adunare și ne-am întrebat:

— Ce facem?

— Să schimbăm aripa, a propus un prieten al meu, care a avut numai 9 și 10 la logică.

Am ales un delegat și l-am trimis la hotelier. N-a făcut nimic.

Aripile celelalte erau ocupate.

— Ce facem?

M-am dus la fereastră și, când a trecut un ospătar prin dreptul meu, l-am strigat.

— Vineee! mi-a răspuns el și și-a văzut de-ale lui.

Nu mi-am pierdut răbdarea. Am așteptat să mai treacă.

Când a trecut iar, l-am strigat:

— Meștere!

— Nu servim acolo, poftiţi la masă.

— O informaţie.

— O să trimit băiatul cu ziarul.

Și iar a plecat.

În sfârșit, am găsit un ospătar cumsecade (sunt și de-ăștia), care a venit mai aproape.

— Până la cât cântă muzica?

— Până la 1, mi-a răspuns el și a dat să plece.

— Ascultă, zic, nu poţi să-i dai mai încet?

— Sunt plătiţi să cânte la nivelul ăsta, nu se poate.

Prea obosiţi nu eram. Așa că ne-am înţeles să avem răbdare până la 1. Am jucat table, ţintar, pălmicica, v-aţi ascunselea, ca să treacă timpul până la 1. Și a trecut. A trecut și de 1 jumătate. Muzica nu voia de loc să se oprească.

Am ieșit iar la fereastră. În grădină nu mai erau cine știe ce clienţi. Patru mese.

— Nu vă mai opriţi odată? am strigat eu, nervos.

Toată masa care era în apropiere și-a îndreptat privirile spre noi (în spatele meu veniseră și ceilalţi opt tovarăși de excursie, fără rucsacuri). Unul de la masă s-a ridicat și a venit mai aproape de noi. Mi s-a adresat:

— Nu ești dumneata centrul…

Eram în centrul ferestrei și în centrul atenţiei.

— Sunt centru; și ce vrei cu asta?

— Nu te supăra, neicușorule!

A plecat la masa lui. Le-a spus ceva colegilor lui de pahar, ceva interesant, pentru că toţi erau foarte atenţi.

După câteva minute de sfat, tot ăla care m-a întrebat dacă sunt centru a strigat:

— Ce faceţi azi?

— O să vedem noi, i-am răspuns eu.

— Mâncaţi bătaie.

— De la cine?

— De la noi.

— S-o crezi dumneata asta! Nu ne cunoști. M-am întors către unul de-ai noștri și i-am spus: Încuiaţi, mă, ușa, că nu știu ce sunt în stare chefliii ăștia.

Am pus și-un dulap în ușă.

— Nu beţi ceva? ne-a întrebat un mesean.

— Nu, că suntem la regim.

— Nu sunteţi la regim, sunteţi fraieri.

Ce să mai angajăm discuţii? Am plecat de la fereastră.

Doar — doar se vor liniști. Aiurea! Chefliii au chemat orches tra la masa lor. Un saxofon, un clarinet, o tobă și-un acordeon. I-a trimis mai lângă fereastra noastră. Odihnește-te, dacă poţi! Am ieșit la fereastră. Toţi.

— Ce facem, oameni buni, mâine avem treabă, trebuie să…

— Să mâncaţi bătaie, mi-a replicat unul… Nu, zău, nu beţi nimic?

M-am întors către băieţii mei:

— Ce facem? Hai să bem.

I-am strigat:

— Am bea, dar s-a închis localul și suntem dezbrăcaţi.

— Staţi acolo.

Cât ai bate din palme, sub fereastra noastră au apărut patru ospătari cu 22 kg de vin.

— Pentru fiecare câte două, ne-a spus ospătarul când ni le-a înmânat.

— Dar 2X9 = 18. Noi suntem numai nouă.

— Restul unde sunt, vin mâine?

— Poate.

Chefliii s-au ridicat de la masă și au venit sub fereastra noastră.

— Îl beţi aici, de faţă cu noi, *sous la fenètre,* cum spune franţuzul.

— S-a făcut!

Nu ne-a fost rușine. Am băut. Dar numai câte-o sticlă.

Restul… l-am dat înapoi.

ăla care începuse să sughiţă s-a ridicat în vârfuri spre fereastră și mi-a șoptit:

— Mâine te lași mai moale.

Să nu-l contrazic, i-am spus:

— Las pe mine!

— Portarul unde e?

— Doarme. Lăsaţi-l, să nu-l deranjăm, că de ieri dimineaţă e în serviciu. Nu i-a venit schimbul.

— Care va să zică e obosit. Asta e bună…

S-a dus iar la ai lui și le-a spus că portarul e obosit.

(De ce s-or fi bucurat, nu știu.

— Noi ne culcăm acuma, mulţumim pentru atenţie, și pe mâine!

— Centrule, ai grijă, nicio „gaură”!

— Se poate?

„Ce-o înţelege prin «gaură»?”

Credeam că-i gata. Dar de unde?! Până la ora 3 a cântat orchestra la fereastra noastră. La 3 și 5 au apărut, tot sub fereastra noastră, patru motociclete fără ţeavă de eșapament, cu patru motocicliști… Au ambalat motocicletele până la 4 și 10 minute. La 4 și un sfert au apărut un motor de tăiat lemne, două compresoare cu opt ciocane pneumatice de spart piatra, iar pe un banc de probă — un motor de avion. Făceau astea un zgomot sub fereastra noastră…

La ora 8 dimineaţa au amuţit toate. Ne-am culcat și, bineînţeles, după toată oboseala, ne-am trezit abia după amiază. Ne-am îmbrăcat, am mâncat și am ieșit și noi prin orașul Y, în plimbare. Prin centrul orașului ne-am întâlnit faţă-n faţă cu unul din chefliii de-aseară. Când ne-a văzut, a făcut niște ochi cât ceapa.

— Ce faceţi, nu jucaţi? ne-a întrebat el.

— Ce să jucăm?

— S-a amânat meciul?

— Ce meci, nene?

— Nu sunteţi fotbaliști?

— Nu! Turiști.

Ne-a aruncat niște priviri ucigătoare și nu s-a despărţit de noi până nu ne-a salutat cu un:

— Arză-v-ar focul!

De ce să ne ardă focul? Ne-am lămurit până la urmă.

Avea dreptate. Fusesem confundaţi cu echipa de fotbal care trebuia să se întâlnească astăzi, într-un meci-cheie, cu echipa orașului Y…

De meciul ăsta depindea intrarea lor în divizia X. De-aia investiseră ei atâta capital în noi. Și toate astea numai pentru că subsemnatul a fost confundat cu un centru înaintaș.

DE CE TREBUIE SĂ AI POZĂ ZÂMBĂREAŢĂ

Eu sunt din provincie. Și mai dau din când în când prin

Capitală. Dar nu cumva să credeţi că vin în București așa, de florile mărului. Cu treburi. Neamuri în cetatea lui Bucur n-am. Și chiar dac-aș avea, nu m-aș duce pe capul lor, cum fac unii. Se știe care.

Așa că trebuie să trag și eu undeva. Trebuie să pun și eu capul jos, nu? Ce-mi rămâne de făcut? Să mă duc la un hotel. E drept? E drept.

M-am dus la un hotel și am întrebat:

— Îmi daţi și mie o cameră?

Hotelierul s-a uitat la mine, m-a măsurat, apoi m-a cântărit (74 kg posed) și mi-a zis:

— N-am.

M-am dus la altul. *Idem* la fel. Ce era să fac? în gară.

Știţi cum se doarme în gară? Nu știţi. În gară nu se doarme, se moţăie. Mi-am rezolvat treburile și am plecat la mine, în provincie. După o bucată de vreme, cei

de la întreprinderea mea au vrut să mă trimită din nou în delegaţie. Am refuzat.

— Nu mă mai duc, m-am săturat de Gara de Nord.

— Ce legătură are Gara de Nord cu deplasarea dumitale? a făcut șeful meu, mirat.

— Cum n-are legătură?!

Și-i povestesc.

— Dacă ești fraier… Te-nvăţ eu o metodă și găsești cameră negreșit.

Așa am acceptat să plec din nou în deplasare. Și am plecat Am intrat la primul hotel care mi-a ieșit în cale.

— Bună seara.

— Bună seara.

— Ce mai faci, cum merge treaba?

— Ce dorești dumneata?

Am vârât mâna în buzunar, am scos buletinul și i l-am înmânat.

— Vă rog, o cameră.

Hotelierul, după ce a răsfoit toate paginile, s-a oprit la poză.

— Ești dumneata fotogenic, chiar drăguţ, dar, iartă-mă, nu mai am nicio cameră.

— Atunci, de ce te-ai mai uitat la buletin?

— Să văd dacă zâmbești.

— Cum să zâmbești pe poza unui buletin? fac eu pe…

(nu mai spun pe ce-am făcut). Vrei să mă vezi într-o poză zâmbind?

— Îmi plac oamenii care zâmbesc.

Am scos un teanc de poze din portvizit și am început să-i vâr sub nas una câte una. Eu cu nevastă-mea. Zâmbesc la ea ! (Se mai întâmplă și de-astea.)

I-am arătat hotelierului toate pozele în care zâmbeam.

— Ei, ce zici, îmi dai cameră?

— Dacă aveai în buletin o poză care să zâmbească la mine, poate că ne înţelegeam.

— Ia stai, nene, bine că mi-am adus aminte. Să vezi dumneata ce poză am la livretul militar… făcută la opt zile.

Aici e chestia cu metoda, care m-a-nvăţat șeful. Scot livretul militar și i-l întind. Îl ia, îl desface, și văd că se luminează la faţă.

— Așa da! Dă dumneata și buletinul.

Îi dau și buletinul. Desface catastiful ăla al lui și…

— Ce norocos ești, domnule! Ești născut într-o zodie bună. Uite că am mai găsit o cameră. Da… poza aia zâmbăreaţă trebuia s-o pui în buletin, nu în livretul militar.

— Mai greșește omul.

— Poftim cheia. Camera 36. O cameră grozavă. Baie, apă caldă la orice oră, liniște.

— Ești foarte drăguţ.

— Domnule, oamenii care zâmbesc mi-au plăcut totdeauna.

A trecut în catastiful lui toate datele de pe buletin, am vârât cheia în buzunar, mi-a înapoiat buletinul și livretul militar. Le-am controlat. În special livretul. „Poza

zâmbăreaţă” nu mai era.

— Meștere, zic, ia caută dumneata pe-acolo, pe jos, am avut în livretul ăsta două bancnote a 10 lei. Una are seria 970.582, iar cealaltă — 994.244. Poate au căzut.

S-a făcut că se apleacă și, după ce s-a ridicat, mi-a dat bancnotele. Am pornit pe scări în sus. L-am văzut că face mărunt din buze, dar am tăcut.

Ce diferenţă între somnul din gară și cel din hotel!

Și visurile sunt plăcute în patul hotelului. Am avut în noaptea aia un vis tehnicolor.

“AM MII DE INOVAŢII ȘI INVENŢII, DAR…”

Cetăţeanul S.M.G., tehnician de precizie, inventator și inovator (zice el, eu mă abţin), m-a așteptat în ușa redacţiei și m-a luat în primire:

— Dumneata ești N.A.T?

— Da.

— Eu sunt S.M.G.

— Îmi pare bine!

— Domnule, pentru binele poporului, iubitului nostru popor, trebuie să mă ajuţi. Numai dumneata ești omul de care am nevoie.

— Nu, zău?

— Crede-mă.

— Și cu ce pot să te ajut? Vrei să scrii un roman?

— Nu. Dumneata trebuie să scrii un roman în 17, 18 și chiar 36 de volume a 500, 600, chiar 1.000 de pagini fiecare volum.

— Nene, dar azi n-am timp să scriu atât… Și despre ce trebuie să scriu atâtea zeci de mii de pagini?

— Despre mine.

— Ee?!

— Despre mine și despre problemele mele.

— Ai probleme?

— Și încă ce probleme! Nu sunt înţeles, dragul meu.

Am trimis ziarelor 192 de memorii a 60 de pagini fiecare.

Am scris peste tot. Nimic și nimeni nu vrea să ridice un deget în ajutorul meu. Asta e. Sunt găști peste tot. Trebuie să spargem găștile.

— Dar nu înţeleg nimic. Dă-i drumul. Despre ce e vorba?

— Sunt inovator și inventator. De aici toată nenorocirea mea.

— Și ce-ai inventat, ce-ai inovat?

— Am mii, zeci de mii de propuneri de invenţii și inovaţii. Da, zeci de mii… Dumneata știi care este cel mai mare propagator de microbi?

— Sunt mulţi.

— Dar cel mai periculos?… Musca, domnule. Împotriva acestui dușman am

propus două variante de invenţii, la care nu s-a gândit nimeni până în anul nostru 1962.

— După Cristos…

— Știi dumneata că a propus Cristos așa ceva?

— Anul 1962 după Cristos, am vrut să spun.

— Da, până în anii noștri nu s-a gândit nimeni. Eu m-am gândit. M-am gândit la poporul nostru. Prima variantă a invenţiei împotriva muștelor este: prin radar, morse, raze X, Y, infraroșii… nu pot să dau chiar totul… omul poate să se ferească de microbi.

— Cum?

— Aparatul meu se instalează în locuinţă, și în momentul când ţi-a intrat în casă musca purtătoare de microbi, apa ratul înștiinţează: zbârnâie, îţi indică și care este musca purtătoare de microbi.

— Ei?! Și?

— O omori.

— Dar aparatul dumitale nu greșește? Dacă omori o muscă nevinovată?

— Nu există!

— Și o a doua variantă?

— A doua variantă este și mai bună. Acţionează pe bază de amplificatoare și microfoane foarte sensibile. Să zicem că ţi-a intrat pe altă cale un microb în casă. Învârtești co mutatorul, faci liniște și auzi, datorită microfoanelor, micro bul respirând… Ce zici?

— Eu cred să te oprești la a doua variantă. Pentru prima există soluţii mai simple.

— Care sunt alea?

— Pui sită la geamuri, ori, dacă nu găsești sită, strângi toate muștele, le urci în pod și le iei scara.

— Îţi arde de glumă. Dumneata știi din ce se face ursonul?

— Nene, știam, dar am uitat. N-am mai făcut urson de mult. Dar ce-i cu ursonul?

— Știi, ori nu știi din ce se face?

— Nu!

— Din gaz metan.

— Și ce vină am eu?

— Dumneata n-ai nicio vină, dar găștile alea care nu mă lasă să inventez…

— Ai descoperit că se poate face urson din gaz simplu?

— Nu, nene, ceva și mai și.

— Anume?

— Oamenii nu vor mai avea chelie. Deci producţia de piepteni se va mări, cooperativa Higiena va avea mai mult de lucru, va dispare vorba aia cu tichia de mărgăritar…

— Cum, nene? Spune-mi și mie, că mă interesează.

— Cât se poate de simplu: gaz metan amestecat cu o substanţă pe care nuţi-o pot spune, și atâta tot.

— Și?

— Faci injecţii cu soluţia asta și-ţi crește pe cap urson…

Am mii, zeci de mii de inovaţii și invenţii. Dar ce să fac singur? Singur nu pot. Sunt găști, domnule. O sută nouăzeci și două de memorii a 60 de pagini fiecare am trimis. Un deget n-a ridicat nimeni în ajutorul meu. Ajută-mă. Scrie dumneata ceva. Nu vreau, nu vreau glorie. Toate astea le fac pentru popor…

Drept pentru care am scris acest foiletone-Nu de alta, dar până acum S.M.G. n-a fost înţeles de nimeni.

P.S. Cel mai mult mi-a plăcut chestia cu microbul.

AM FURAT PENTRU COLECŢIE UN PROCESOMAN

Ce mai faceţi? Bine? Mă bucur. Eu? îngrozitor! Am niște neplăceri cu Spaţiul Locativ. Nu știu care dintre dumneavoastră ori dintre vecini m-a pârât la I.A.L. că am transformat imobilul în parc zoologic. N-am avut ce face și mi-am vândut toate colecţiile de animale. Și ce animale aveam… Nu mi-am oprit decât strictul necesar: una bucată elefant, una bucată panteră, una bucată crocodil…

Crocodilul nu face parte din strictul necesar, dar am făcut o excepţie și eu, îl ţin pe post de porc, în baie. Să stea cada goală? Răcește ! Să îndrăznească cei de la I.A.L. să facă gălăgie că ţin crocodilul în baie 1 Să îndrăznească numai, și să vedeţi ce le fac. Ce le fac? îi iau de mână și-i duc eu la niște case unde găsești zeci de pisici, colecţii de câini, gâște, capre, găini ş.a.m.d. și etc.

Da, sunt supărat că a trebuit să mă despart de animalele mele, cu care mă obișnuisem. Asta era singura mea pasiune.

Da, singura, fiindcă eu nu beau, nu fumez (mai iau eu câte o ţigară, dar nu trag în piept), nu râvnesc la bunul altuia, nu mă cert cu vecinii de apartament pentru plata luminii, nu ambalez motorul motocicletei în orele de odihnă

(nu pentru că nu am motocicletă, aș face eu rost de una dacă aș avea pasiunea să stric liniștea semenilor mei), nu scutur covoare de la balcon în capul trecătorilor… Nu scu tur de la balcon fiindcă stau la parter? Dacă mi-era de asta, făceam schimb de locuinţă. Găseam eu o casă cu balcon în tot Bucureștiul. Singura mea pasiune, după cum am mai spus, e colecţionarea. Acum, dacă nu mai pot colecţiona animale, am început. Să colecţionez altceva. Ce să faci! Pasiune! Mi-am încropit până acum: o colecţie de raniţe, printre ele am și o piesă rară) — raniţa unui soldat din armata lui Napoleon, în care nu s-a găsit niciun baston de mareșal, o colecţie de prinzători — prinzători de șoareci de toate dimensiunile (e vorba de dimensiunile șobolanilor), prinzători de păsări, am făcut rost chiar și de prinzătoare de muște, în care și-a dat sufletul musca actriţă care a jucat alături de Fernandel în *Oaia cu cinci picioare.*

Posed o colecţie de coji de ouă, printre care și o mare parte din cojile oului făcut celebru de Cristofor Columb. O colecţie de bancuri. O colecţie rară de bănuţi primiţi rest de la taxatori și casieriţe de magazin. Voci. Am o colecţie de voci: Carusso,

Jan Kiepura, Zavaidoc și trei sferturi din vocea lui Vasile Tomazian. Tomazian a cântat în *Vitamina M… Muzica* numai cu un sfert de voce. De asemenea, mai am o colecţie de slipuri: slip cu buzunare în faţă, cu buzunare la spate, cu șiret pe stânga, cu șiret pe dreapta.

Sunt în posesia unui mare număr de lemne care au fost frecate de Robinson Crusoe ca să facă foc.

Ultima achiziţie și cea mai valoroasă pentru mine este una bucată procesoman. O piesă foarte rară, pe cale de dispariţie. E în etate de 38 de ani, merge pe 39. Stă în raionul 1 Mai, a dat în judecată 1/2 din locuitorii din raionul în care locuiește, 1/3 din cei care locuiesc în raionul Tudor Vladimirescu, și în ultimul timp a început să cheme în judecată pe cei din raionul Bălcescu.

De ce-i dă în judecată? Pe unul că i-a dat fum în ochi, pe altul că i-a călcat pe umbră… Chiar și pe mine m-a chemat în faţa judecăţii, pentru că a cântat un cocoș de-al meu (nici măcar un cocoș ca lumea, un cocoș din ăla pitic) pe gardul lui nou-nouţ.

Găsește el motive.

Unde ţin această piesă? Printre celelalte. O s-o păţesc? De loc! Am studiat codul penal. Niciun articol de lege nu condamnă furtul de procesoman. (Spun furtul, pentru că pe procesoman l-am furat. Aveam nevoie de el. Vreau să-mi fac o colecţie de podoabe d-astea, inutile societăţii noastre.)

Se condamnă sechestrarea de persoane? Dar ce, proceso manul e persoană? Ai, că n-o scoateţi la capăt cu mine.

Sunt bine documentat. Chiar dacă vine cineva după el să mi-l ceară, mă fac că plouă. Nu i-l dau. Dar nu vine nimeni. Cine are nevoie de un procesoman? Gata!

MI-AM CUMPĂRAT UN PAPAGAL

Să-l port sănătos? Mulţumesc, la fel. Dar poate dumneavoastră n-aveţi un papagal nou. Aveţi unul vechi. Să purtaţi atunci sănătos cravata, galoșii, cămila, zebra, costu mul și ce mai aveţi nou.

Mi-am (verb auxiliar. Dacă aţi ști cât timp a trebuit să pierd pentru a învăţa verbele! mai bine de patru ani. Și pentru ce? Ca să vorbesc corect? Mersi. Dar să piardă omul atâţia ani? Eu mi-am tu ţi-ai el şi-a noi ne-am ei și-au etc., etc. Le văd la gramatică).

Pornisem de la „mi-am”. Mi-am cumpărat un papagal. Aveam eu nevoie de papagalul ăsta cum are nevoie un gestionar pungaș de un control. L-am cumpărat pentru dumneavoastră. N-aveam ce să mai scriu. N-aveam subiecte. Le terminasem. Dar am avut noroc de un papagal deștept. (Cunoaşte șapte limbi.)

Dacă aţi ști dumneavoastră ce e la mine acasă… Mena jene, nu alta! Grădină zoologică. Am cai, pantere (nu vă înfricoșaţi, că nu mușcă, le-am îmblânzit), șacali (d-ăștia am mai puţini), o cămilă, un dromader, lei (sute mai puţine, că mai e până la leafă). Ce mai am? Da, tigri, șerpi boa, cobra (șerpii veninoși i-am vândut la

Talcioc). Mai am gândaci de bucătărie (când nu sunt acasă intră și-n dormitor. Nu mă pot înţelege cu ei. Și le-am spus de atâtea ori să nu intre!). Și șobolani am, dar am pierdut din ei, că a fost luna «desșobolanizării. A trebuit să-i sacrific. Am un elefant… După elefant ce urmează? A.B.C.D.E.F… Da, am și o focă… Pursânge, deșteaptă foc (fără „ă”!).

O trimit după cumpărături. Îmi face piaţa mai ceva ca o gospodină. Se tocmește. Un ou care costă 0,60 lei, ea îl scoate cu 0,25 lei să nu mai vorbesc de găină — că am și găină, găina asta mi-aduce oăle gratis. Deșteaptă nevoie-mare!

Mai am o geamandură, un serviciu de vin, altul de ţuică bătrână, altul de ţuică de Văleni, aragaz cu trei ochiuri și ce mai trebuie prin casă.

Ei, dar papagalul e cu totul altceva. Am pus mâna, cum v-am mai spus, pe un papagal deștept (și unde puneţi că i-am luat și în rate?!). A fost o pleașcă pe capul meu. Vorbesc cu el cum aș vorbi cu Mihai Stoian, ori cu Mirel Dragu.

— Ce faci azi, Vasilescule? (nu știu de ce i-am pus numele ăsta).

— Ce vrei tu, stăpâne? (merită să mă tutuiască).

Domnule, un papagal din ăsta e o comoară la casa unui umorist (o fi nimerit bine la mine?)…

De exemplu, l-am dus și l-am uitat lângă un barman, de la o berărie din Mediaș. Ce credeţi că a învăţat de la barman? „Nu stai bine! Treci mai în faţă! Nu, nu așa. Stai în faţa mea”.

Cuvintele barmanului sunt cam încrucișate, dar, cu deșteptăciunea mea (sunt deștept, ce vreţi!), le-am dezlegat (trebuie să știţi că dezleg cuvinte încrucișate numai acasă și-n tramvai. La birou niciodată. Să n-avem discuţii…).

E vorba aici de un barman care, când spăla halba, mai lăsa un deget sau chiar. Două de apă (potabilă însă) în halbă. În cuvintele alea încrucișate îi spunea ospătarului să mascheze, să stea în faţa aparatului de bere. Să nu vadă „Fraierii”. (Fraierii suntem noi.)

După asta l-am lăsat pe Vasilescu al meu la un cizmar particular. De ce? Am mirosit eu ceva putred acolo. Știţi dumneavoastră, mai există la noi unii (destul de puţini la număr), care cică particularii lucrează mai bine. Într-adevăr, lucrul ieșit din cizmăria acestui particular era făcut ca la mama lui. Pe cinste! Cu ajutorul papagalului am aflat secretul. Știţi care e? Acest particular primește comenzi, însă el nu lucrează. Le duce la cooperativă. Execută ăștia comenzile rapid și ieftin. Are oamenii lui acolo. Ca să vedeţi ce-i în stare un papagal să descopere!

Dar să vedeţi ce-am păţit săptămâna trecută. Nu știu ce mi-a venit să-l uit pe papagal la alt „papagal”. La unul care și-a făcut carieră pe bază de „papagal”. Când l-am adus acasă, mi-a împuiat capul cu lozinci: Ce-a spus Hegel despre cutare problemă, ce-a spus Ramses al 23-lea, ce-a spus Dühring, ce-a spus Gogol, ce-a spus Avian, Sădi Rudeanu, ce-a spus Păun, acarul de la Vintileanca… O documentare, măi tovarăși (na, că am luat-o și eu ca papagalul).

Dacă-l mai lăsam câteva zile la „papagalul” ăsta, îmi stricam papagalul. Am avut noroc că l-am luat la timp. Altfel prindea un… „papagal”. A trebuit să pierd. Câteva zile cu el, ca să-l dezvăţ de năravul ăsta.

Alaltăieri l-am lăsat tot pentru documentare la un şine cher. La unul din ăia care vorbesc la mișto. Când l-am adus acasă și m-a văzut mâncând, m-a întrebat:

— Tu ce mănânci?

— Nu vezi? Iaurt.

— Nu e iaurt.

— Dar ce e?

— Gem de vacă.

I-am dat o palmă peste plisc și i-am interzis cu desăvârșire să mai vorbească în parabole. Ce credeţi că mi-a spus?

— Hai, că ești „fazan”…

Să mă facă un papagal fazan! Pentru asta l-am pedepsit: nu l-am lăsat să se ducă la film, nu i-am dat bani, și pe deasupra i-am dat un text (nu spun al cui este) să-l scrie de douăzeci de ori (v-am spus: e un papagal deștept, știe să și scrie).

Unde-i acum papagalul? Unde l-am uitat?

Întoarceţi pagina!

CE-A IEȘIT DIN PAPAGALUL MEU

Mulţi nepricepuţi pe lumea asta! Pentru ei ar trebui un Ţepeș-vodă. Ce Ţepeș — Un Ion Vodă cel Cumplit! Auziţi, oameni buni: mă duc cu papagalul meu, pe care l-am cumpărat acum trei numere, la un specialist. La un meșter în transformări.

Zic: Ce poţi să-mi faci din papagalul ăsta?

Zice: Ce vrei dumneata.

Zic: Dacă e așa, fă-mi din el o cămilă. Poate să fie și dromader cu trei cocoașe.

Zice: Să fim serioși! Dintr-o cămilă poţi să-ţi faci un papagal, dar dintr-un papagal o cămilă?!…

Zic: Plătesc diferenţa.

Zice: Nu se poate.

Zic: M-ai lămurit ce fel de meserie știi. Nu te deosebești de loc de meseriașul pe care îl știu eu și rău fac că nu-l spun. Ăsta știi cum lucrează? La fel ca dumneata. Dintr-o bucată de oţel cât o cămilă de mare îţi face un pinion de bicicletă. Un șurub de $^{3}/_{16}$… Eu am exagerat când ţi-am cerut să-mi scoţi din papagal o cămilă. Scoate din el ceva cam la aceleași dimensiuni. De pildă, un vultur mai mic, un șoim sau chiar o bufniţă.

Zice: Nu se poate. Am nevoie de surplus de prelucrare.

Zic: Și cam de cât surplus de prelucrare ai nevoie?

Zice: Cel puţin 30 mm.

Zic: Ești cârpaci, nu meseriaș. Înseamnă că ai scoate din el o vrabie.

Zice: N-ar ieși nicio vrabie, dar, cu calificarea mea înaltă, o scot.

Zic: Și poţi să scoţi o vrabie?

Zice: Scot.

Zic: Poate să fie și o vrabie care să viseze mălai?

Zice: Pentru asta ar trebui muncă mai multă. O fac însă, pentru dumneata.

Zic: Și cu materialul rămas de la prelucrare ce se întâmplă, că, slavă Domnului, rămâne la material…

Zice: Se aruncă la deșeuri.

Zic: Foarte rău… Uite ce este, meștere, eu nu vreau să pierd nimic din papagal. Dacă poţi face ceva fără nicio pierdere, e bine; dacă nu, renunţ.

Zice (după ce se gândește puţin și-l măsoară pe papagal și-n cruciș, și-n curmeziș): Îţi fac un sticlete.

Zic: Sticleţi am… Și pe urmă, sticletele nu-i cu mult mai mare ca o vrabie.

Zice: Știi ce, lasă-l aici, și văd eu ce pot să-ţi fac din el.

Zic: Ce vorbești, domnule?… Dau un papagal din mină pe cioara… Ia stai, nene. Mi-a venit o idee ! De când mă știu eu, n-am pomenit să se vopsească un papagal și să fie dat drept cioară. Cioară vopsită mai găsești. Mai sunt din ăia care umblă cu cioara vopsită. Ei, ce zici, poţi?

Zice: Greu, nu știu dacă o să reziste ciocul la îndreptat.

Zic: Și te lăudai că ai calificare înaltă… Îl îndrepţi la cald.

Zice: Nu mă pune la ambiţie.

L-am pus la ambiţie, și alaltăieri m-am dus să-mi ridic cioara (ah! adaosul ăsta de prelucrare!). N-a ieșit o cioară, ci o stăncuţă. Dar bine că nu și-a pierdut graiul fostul papagal ! Am acum o stăncuţă care vorbește. Vorbește însă cu r. O întrebuinţez ca magnetofon. Altă întrebuinţare nu pot să-i dau. O pun lângă aparatul de radio și înregistrează orice melodie. Cântecele franţuzești le redă mai bine, chestie de r. Asta este.

P.S. Nu luaţi, vă rog, aceste rânduri drept fabulă, păcatele mele ! Eu nu am nimic cu ăia care fac dintr-o tonă de oţel ori bronz o piesă de 3 kg, n-am nimic cu cârpacii, ori cu cei care umblă cu cioara vopsită. Am ce am cu cititorii…

NU MAI FI ELEFANT!

…Cioc-cioc…

— Cine e?

— Eu sunt, bre… (șlagăr).

— Care eu?

— Eu, elefantul.

Am deschis ușa, și în casă la mine a intrat un elefant cu niște colţi, uite-așa de mari. Fildeș sută la sută. Ai mei nu s-au speriat. Sunt obișnuiţi. Vin în vizită la mine fel de fel de animale și orătănii.

— Am nevoie de un sfat, mi-a zis elefantul, așezându-se pe un fotoliu.

— Spune-mi ce te doare.

— Sunt însurat cu o maimuţă…

— Să fii sănătos și să-ţi trăiască maimuţa.

— Am necazuri cu ea.
— Ce necazuri?
— A luat-o razna.
— Cum a luat-o razna? Ce vrei să spui cu asta?
— Toţi banii pe care-i câştig — și câştig foarte bine — îi cheltuiesc cu ea. Am îmbrăcat-o ca pe-o prinţesă.
— Tot la menajeria Circului de Stat lucrezi?
— Tot.
— Și maimuţa?
— Ea nu lucrează.
— De ce?
— N-am lăsat-o eu. Se ocupă de gospodărie… Ce-a vrut și ce n-a vrut i-am cumpărat: rochii de *lame, moir,* zeci de pantofi Guban, ciorapi Dupont, am împodobit-o cu strasuri…
— Dacă ești elefant…
— Și eu, uite cum mă port.
— Nu trebuia s-o scoţi de la serviciu.
— Era surmenată. Și mai e ceva.
— Ce? Spune, nu te jena.
— A avut o încurcătură cu un leu de-al Dinei Mihalcea.

Și-acum se-ntâlneşte cu el. De multe ori îmi spune că se duce la croitoreasă, și ea pleacă cu el la Șosea sau la restaurantul din Pădurea Băneasa… Când era leul plecat în turneu la Cluj, și-a făcut de lucru la Cluj. Zicea că se duce la niște rude… Eu, prostul de mine, înghit… La concerte — ah, concertele astea — îmi mănâncă o groază de bani. Concertul și rochia!
— Da’ de unde ai tu atâţia bani, elefantule?
— Păi am leafă frumoasă, și pe urmă, masa ne costă foarte puţin. Ne-o aduce cineva cu sufertașul, de la cantină.

Eu ce cheltuiesc? De fumat nu fumez, de băut — nici atât, iau din când în când câte un filtru la „cimitirul elefanţilor.
— Filtru la „cimitirul elefanţilor”?
— Așa-i spunem noi cofetăriei Capșa. La bătrâneţe toţi ne retragem acolo… Haine nu-mi fac…
— Ai dreptate.
— Și am și noroc. Anul acesta am câştigat de două ori la Loto. Și la Pronosport am câștigat de două ori: o dată 32.000 lei și altă dată o mașină.
— Ai și mașină?
— Da.
— Și unde e?
— Am dat-o la transformat. Mi-e mică… Ah, dacă aveam și eu nevastă ca lumea…
— Și de ce te-ai căsătorit cu maimuţa asta? Nu știai…
— Ba da, știam despre ea lucruri urâte.

— Atunci?
— E frumoasă.
— Și e de ajuns?
— O, da, desigur nu… Dar e prea târziu.
Săracul elefant ! Și-a șters cu trompa niște lacrimi.
— Spune-mi, învaţă-mă ce să fac.
M-am uitat la el compătimitor și i-am spus:
— Nu mai fi elefant!

DESCHID O ÎNTREPRINDERE

Aţi citit ziarele de luni? Ziarele cu mică publicitate. Anunţul acela eu l-am dat. Care anunţ? De ce nu citiţi, tovarăși, lunea ziarele? Aţi citit și aţi uitat. Astea nu sunt semne bune. Vi-l amintesc eu, pentru că sunt băiat bun. Așa suna: „Angajez mangafale, giurumele, chiulangii, risi piton, hoţi cu și fără cazier, târnositori de mangal, specialiști în bătutul apei în piuliţă de bronz și în piuă de lemn, escroci cu state vechi și noi, mincinoși, băgători de beţe-n roate, lăudăroși (lăudăroșii sunt angajaţi numai pe bază de concurs eliminatoriu. N-avem nevoie de cât de maximum șase lăudăroși), pesimiști, arzători de gaz lampant, pisălogi…”

Ce fac cu ei? De ce-i angajez? Deschid o întreprindere! De unde am fonduri? Fac eu rost! De fapt, de foarte mult capital nu am nevoie. Ce-mi trebuie? Pentru început — un local. Dar nici de local n-am nevoie. Un șopron lung, câteva sute de kilograme de mangal — materie primă pentru târnositori —, niște roate (roatele vor fi învârtite pe principiul vaselor comunicante, nu vor fi prevăzute cu niciun fel de apărători de protecţie). Deci la angajare se va ţine cont de calificarea lor. N-o să angajez orice începător (băgătorii de beţe-n roate vin cu beţele lor, n-aș vrea să le dau și beţe, ar fi prea de tot). Un butoi cu gaz, să aibă ce arde arzătorii (întreprinderea n-o s-o asigur la ADAS, nu fac nici echipă de pompieri voluntari și nici stingătoare nu cumpăr). Dacă ard arzătorii de gaz, treaba lor, să ardă sănătoși. Eu doliu la întreprindere nu pun, nu dau despăgubiri familiilor lor și nici ajutoare de înmormântare. Se vor înmormânta, dacă o fi cazul, singuri, îi interesează. (Uitaţi-vă la mine ce-am ajuns. Fac umor macabru. Ptiu…)

Pentru chiulangii… de ei scap ușor, n-am nevoie de investiţii prea mari. Transplantez niște peri cu pere mălăieţe… Dacă n-or fi toţi perii mălăieţi, o să mă ierte dumnealor. După ce se vor termina perele, chiulangiii nu vor rămâne fără lucru. Vor avea de tăiat frunze la câini. Câini n-o să cumpăr. Se vor pripăși ei când vor auzi că la întreprinderea mea o să fie o frunză de mâncat în schimb am trecut în deviz foarfeci. Dacă o să se termine și frunzele, o să fac o reprofilare, îi trec pe pisici, ori mâţe (după noua ortografie, *mâţă* ori *pisică* tot aia e. *Mâţa* este, dacă nu mă înșel, provincialism). Pisici se găsesc pe toate drumurile, numai de pe strada mea pot prinde vreo două sute. (Fie spus în paranteză: am făcut săptămâna trecută un recensământ. La mine pe stradă sunt paisprezece pisici jumătate la un șobolan.

Pentru ce atâtea pisici pe cap de șobolan, tovarășe ecarisaj? Pentru ce așa proastă repartiţie? De ce așa o risipă de pisici? Mai adunaţi-le. Dar după ce mă aprovizionez eu pentru întreprinderea mea.) Pentru lăudăroși și hoţi n-am nevoie de niciun fel de utilaj. Pe ăștia îi angajez ca materie primă. Vreau să fac niște experienţe. Sigur că o să am și un laborator. O să fac o încrucișare între un lăudăros și un hoţ. Dacă experienţa o să dea rezultate, adică dacă hoţul o să înceapă să se laude și o să fie prins mai repede, o să extind metoda.

Bani trebuie să mai bag în niște piuliţe de bronz. (Nu știţi care o fi pluralul de la piuă? Nu-l găsesc.) În fine, o să cumpăr mai multe bucăţi de piuă… Asta știţi la ce **o** să-mi folosească? Pentru specialiștii în bătutul apei. Cam astea. Nici devizul nu mai prevede nimic. (Sigur că am făcut un deviz, altfel nu se aprobau fondurile.)

Pentru ce avem nevoie de o astfel de întreprindere? La întrebarea asta pot să jur că nu mă așteptam. Tocmai dumneavoastră, de la care noi… ce v-a venit să puneţi o astfel de întrebare? De ce nu aţi întrebat ce nevoie avem noi de ciurucurile pomenite în anunţul meu de mică publicitate? Vedeţi cum sunteţi?

Totuși, nu mă rabdă inima. Vă răspund:

Am luat această inițiativă, lăudabilă de altfel, ca să scap celelalte întreprinderi de ei. Să meargă acolo treaba mult mai bine. Dacă o să reușesc să-i atrag pe toţi în întreprinderea mea o să fie bine, pentru că intenţionat nu mi-am asigurat întreprinderea și oamenii contra incendiului. Poate…

Să le arză focul de pisici! auziţi-le, iar au început să miorlăie pe strada mea…

EXAMEN DE CANTO LÂNGĂ UN AUTOCAMION

Trebuia să ajung foarte degrabă din comuna X-ul din Deal în comuna Y-ul din Vale. Cale de vreo 28 de km. Tren aveam tocmai seara, iar cursa I.R.T.A. trecuse. Ce să fac? De ajuns trebuia să ajung. Am ieșit la șoseaua naţională, cu intenţia să călătoresc cu autostopul. Adică, cu ce pică. M-am așezat pe piatra de kilometraj, bineînţeles tot cu ochii în susul șoselei (eu trebuia să merg în josul şoselei). După vreo zece minute de așteptare, hop că sosește… un cetăţean. Și el avea treburi în comuna Y-ul din Vale.

— Ce facem?

— Păi, să așteptăm, că trebuie să pice ceva…

După vreo alte zece minute, am auzit huruit de motor, și în coama dealului a apărut un autocamion, pavoazat cu două drapele și încărcat cu târgoveţi. Am făcut obișnuitul semn, și autocamionul a stopat lângă noi. Șoferul din cabină a și început:

— Unde mergeţi?

— La Y-ul din Vale. — Foarte bine. Vă luăm. Numai că trebuie să daţi un mic examen… Și-a săltat șapca mai pe ceafă și a strigat spre platformă: Costică, ia examinează-i.

A coborât Costică și m-a luat primul.

— Ce examen trebuie să dau? Trebuie să trag vreo întrebare?

— Nu tragi nicio întrebare. Îmi răspunzi mie la întrebări: știi să cânţi?

— Da.

— Ce?

— Ce vrei: *Lume, lume, Inel, inel de aur. Se mărită Leanca mea, La șalul cel negru…*

— Nu, tovarășe. Nu ne interesează cântece de pahar, ci cântece de masă.

— Știu și d-astea.

— Ia cântă-ne ceva!

I-am dat drumul. Nu m-a lăsat însă să cânt decât foarte puţin.

— Ești bun. Dă 10 lei și urcă sus.

M-am conformat. Celălalt a căzut la examen. Am mai văzut eu afoni, dar ca ăsta n-am pomenit. A rămas pe jos.

Autocamionul a luat-o din loc, dar de Costică n-am scăpat.

A început:

— Fiţi atenţi aici la mine. Toată lumea repetă cu mine.

A dat tonul la *Cântecul brigadierilor.* Să știţi că acest

Costică ne-a selecţionat grozav de bine. A ieșit un cor…

— Gata. Încetarea! Nu cântaţi decât atunci când vă fac eu semn. Și s-a întors cu faţa în josul șoselei.

Prin dreptul comunei Z s-a întors deodată brusc.

— Daţi-i drumul!

Am început să cântăm. Și după o bucată de drum, mașina și-a încetinit viteza. Noi cântam. Am reușit, cu toată gălăgia pe care o făceam, să aud următorul dialog cu un miliţian de la circulaţie:

MILIŢIANUL: Încotro?

ȘOFERUL: Am ieșit la muncă obștească!

MILIŢIANUL: Foarte frumos din partea dumneavoastră, dar ia să văd și eu foaia de parcurs.

La care șoferul a amuţit și bineînţeles că și corul nostru…

În comuna Y-ul din Vale am ajuns tot cu trenul. Și trecusem. Domnule, examenul de canto…

SUNT LA DISPENSAR…

Astăzi a fost o arșiţă!… Mercurul termometrului s-a ridicat mai sus de 33 de grade. Uf, ce năduf! Noroc cu berăriile…

— Ocupat locul ăsta?

— Ocupat.

Berăria e arhiaglomerată.

— Tovarășe ospătar, mi-aduci și mie o halbă? 0 beau aici în picioare — și-i clipesc din ochi. Ospătarul răspunde la clipit și-mi aduce halba. O beau rezemat de stâlpul pe care e agăţat telefonul public. O sorb încet și pândesc să se elibereze o

masă. Înaintează spre mine un cetăţean. E obosit". Abia se ţine pe picioare. S-a oprit în faţa mea.

— 'm daţi voie?

Să nu-l indispun, îi întind mâna și mă recomand.

— Pare bine! în daţi voie să dau un telefon?

— Poftim.

— Da' fisă nu-mi daţi? Dacă mă iubești…

Îi dau o fisă. Formează un număr.

— Maricica? Maricica, tu ești?… Știi ce aglomerat e? Am vreo d'ueci înaintea mea! Auu, ce mă doare! D'ueci înaintea mea, Maricica, Maricica, auu, ce mă doare! Mari cică, spune-i lui mamă-ta că-i aglomeraţie. Până îmi vine rândul… auuu, ce aglomeraţie e… Maricica, viu. Spune-i și maică-tii că viu.

A agăţat receptorul. Se ridică pe vârfuri și se întinde spre urechea mea.

— Auu, ce-am păcălit-o! Ea crede că-s la dispensar.

Eu… știi… nu sunt la dispensar. Sunt aici, la cârciumă. Auuu, ce-am păcălit-o! Și pe mă-sa. A venit mă-sa. S-a certat cu mine. Spune și dumneata, sunt eu un om al dracului?

— Nu ești.

— Atunci? De ce se ceartă cu mine? Știi ce om sunt eu?

Pâinea lui mnezeu. Niciun cusur n-am. Ea (arată spre telefon), Maricica, auuu, cum nu mă înţelege ea pe mine… Și ce cumsecade sunt ! Leafa toată o duc acasă. Nicio centimă nu-mi rămâne. Da' prima o fac praf. Auuu, ce le-am păcălit! zice că-s la dispensar. Eu nu sunt la dispensar. Prima niciodată n-o duc acasă, o beau. Le spun că nu iau primă, că nu mă iubește șeful, dar să știi că cu niciodată n-am fost tăiat de la primă. Lucrul la mine merge strună… Mai îmi dai o fisă?

Ce să fac? îi mai dau o fisă. Formează același număr.

— Maricica, știi, sunt tot la dispensar, mai sunt vreo zece înaintea mea (îmi face cu ochiul). Mai luăm un rând… (face ochii mari, era să se dea de gol). Mai sunt la rând vreo zece. Pa, Maricica!

Lasă receptorul spânzurat de-a lungul aparatului. Îl pun la loc.

— Iar am păcălit-o. Și ea, proasta, mă crede. Auuu, ce-am păcălit-o! Nu bei un pahar cu mine?

— Aștept pe cineva.

— Te-am pupat, mă duc la masa mea. Un chil mai luăm, și plecăm.

Am mai băut și eu o halbă și mi-am văzut de treburi.

Am colindat puţin prin oraș, și la întoarcerea mea am văzut în faţa berăriei gloată de oameni. Ce s-o fi întâmplat? Omul Maricicăi căzuse peste o motocicletă. L-a zdrelit puţin. Aștepta Salvarea. A venit. Am ajutat să-l urce pe targă

L-am zgâlţâit puţin.

— Ce număr de telefon ai acasă?

Mi l-a silabisit. M-am dus la telefon. Am format numărul.

— Alo, tovarășa Maricica? Soţul dumitale e la dispensar.

— Lasă, tovarășe, cunosc eu bancurile astea…

CUMPLITA RĂZBUNARE A UNUI CROITOR

Cine este victima?

Un tânăr de nouăsprezece ani…Îl cheamă Sandu. După terminarea școlii medii voia să devină poet. Și-a cumpărat un dicţionar de rime și a început să trimită versuri la toate revistele. Redacţiile i-au răspuns — parcă erau vor bâte — să încerce altă meserie. Talent — nix!

Actoria i s-a părut că e mai ușoară. Te urci pe scenă și, cu ajutorul sufleurului, spui ce ai de spus. S-a înscris la actorie. Bineînţeles, a mai așteptat o toamnă pentru ca să poată da examen. Examinatorii au constatat că… talent — nix!

Să nu credeţi că Sandu simţea vreo chemare spre poezie, actorie, balet, canto (Le-a încercat și pe acestea). Voia, pur și simplu, să-i lase cu gura căscată pe colegii lui care s-au apucat de meserie. „0 să v-arăt eu vouă de ce sunt în stare*, le-a spus el în clipa despărţirii de școală.

Victima a fost salvată

Foștii colegi ai lui Sandu nu au stat cu braţele încrucișate.

Au vorbit cu el, au fost și pe-acasă, și au discutat și cu părinţii. Dar Sandu o ţinea într-una:

— Cândva o să vă arat ce pot. O să vedeţi voi de ce sunt în stare.

— Măi Sandule, dacă ţii cu tot dinadinsul să ne faci mat*, hai la noi în întreprindere. Înveţi o meserie. Acolo să ne măsurăm.

Dar, ce s-o mai lungesc? Sandu a intrat în fabrică. O fi el cum o fi, dar tot s-a prins ceva din sfaturile bune ale colegilor. Când s-a dus într-o zi de leafă și a văzut câţi bani a luat Mitu, fostul său coleg de bancă, când s-a întâlnit pe urmă cu ceilalţi și i-a văzut mulţumiţi, a intrat într-o brigadă de sudori, să înveţe și el meseria de sudor. Și tocmai când era pe cale să încerce să le arate ce poate în acest domeniu…

Victima devine iar victimă

În descrierea personajului am uitat un amănunt. Sandu e o fire mai nervoasă. Nu suportă să fie îmbrâncit în tramvai sau să fie călcat pe picioare. Întâmplarea a făcut ca într-o după-amiază, în tramvaiul 6, un cetăţean să-l calce pe bombeu. Sandu a sărit în sus și a mărit cu cel care-i strivise vârful pantofului șeptelul de animale comute. Și, pe deasupra, i-a mai zis:

— Mitocanule!

Croitorul — pentru că cetăţeanul era croitor —, răzbunător din fire, a scrâșnit din dinţi și i-a răspuns:

— Mitocan, ai? O să-mi plătești !

Sandu și-a dat seama că nu trebuia să vorbească urât în tramvai. Și încă în gura mare. De rușine, a coborât la prima staţie.

Răzbunarea croitorului

La prima leafă, sau dacă nu mă înșel la a doua, Sandu și-a cumpărat stofă de haine. Unde vă închipuiţi că a ajuns cu ea? La croitorul cu pricina. Acesta, cum l-a văzut, s-a luminat la faţă și și-a zis: „Mi-ai căzut în plasă, puicușorule! Ţinte tare, dacă ești în stare/ l-a luat măsura, i-a vorbit frumos și, spre surprinderea clientului, costumul a fost gata la opt zile (ca la fotograf!).

Când Sandu și-a văzut hainele, a avut o ezitare, dar de scurtă durată.

Ţi-am făcut un costum… să dai gata pe toată lumea. În ţara noastră croiala asta doar câţiva o poartă — i-a spus croitorul.

Aceste aprecieri croitoricești au avut asupra lui Sandu o influenţă zdrobitoare. I-au trezit din nou dorinţa de a ieși din comun. Ca să îmbrace pentru probă pantalonii fără manșetă, a trebuit să dea o fugă croitorul până la cizmarul de vizavi, să-i aducă lui Sandu un încălţător. Ce să mai zic de haină?! Avea niște revere fistichii, cu o tăietură…

Credeţi că răzbunarea croitorului s-a oprit aici? Da’ de unde! Nu-l cunoaşteţi pe croitor. L-a convins pe Sandu să schimbe frizerul. La un astfel de costum trebuie și o tunsoare specială. Și cea mai indicată, i-a spus croitorul, e tunsoarea „tifos”, ori, cum i se spune în termeni istorici, „Cicero”.

Și, culmea! Sandu a fost sfătuit de croitor să-și comande la prietenul lui de vizavi, pe care-l „montase* dinainte, și o pereche de „știuci” (știuci = pantofi cu vârf grozav, grozav de ascuţit). Și astfel, dumnealui, cu concursul răzbunătorului croitor, a reușit să iasă din comun.

Cum poate fi salvată iar victima

După părerea mea, foarte simplu. Făcând un apel la colegii lui Sandu. Ei, într-o oarecare măsură, și-au făcut datoria. L-au adus niţeluș la realitate. Dar trebuia să-l mai înveţe să se ferească de croitorii răzbunători…

Altfel, băiat bun Sandu!…

DE VORBĂ CU UN GROPAR

Pe nea Gheorghe groparul l-am cunoscut la bufetul din coif. Era puţin abţiguit. A venit la mine la masă.

— M dai voie?

— Cu plăcere.

— Mă cheamă Gheorghe.

Mă recomand și eu.

— M pare bine

— Și mie.

— Sunt gropar de meserie.

— Ce coincidenţa! Eu sunt umorist.

— Morist? Hm, nu prea mor oamenii de râs

— Mersi.

Am ciocnit.

Am ciocnit cu el un șpriţ. Pe urmă m-a rugat să-l conduc.

— Nene, zic, n-ai cumva la locul dumitale de muncă vreun mort mai vorbăreţ? Aș vrea să-i iau un interviu.

— ’nterviu? Cu un mort? Bunăă! Ești morist. Ești, să mor eu dacă nu ești.

Am ajuns la cimitir. Brrr ! Parcă s-a făcut mai frig. E rece cimitirul. Nea Gheorghe mi-arată o cruce.

— Aici e îngropat Bărdae Ștefan; s-a născut în 1812 și a murit în 1897. În 1932 a votat cu ţărăniștii, iar în 193…

— Păi a murit în 1897.

— Și?

— Dacă a murit în 1897, cum a votat în 1932?

— Păi atunci, drăguţă, morţii aveau drept de vot. Însă nu puteau fi aleși… Înţelegi?… Aici zace nea Grindeanu Vasile; a murit în 1926, fie-i ţărâna ușoară… Pe ăsta îl luau pe listă liberalii. Nea Mitrică, cantonerul, care a murit în ’16, a dat de dracu’ în *’37.* Îl dase pe listă șeful meu – atunci eram ajutor de gropar… îl dase pe listă şefu’ și liberalilor, și ţărăniștilor. Ce scandal a fost, mă-nţelegi? îl căutau mardeiașii pe nea Mitrică, să-l bată. N-au dat de el… Aici zace din 1910 Burcea Traian, dulgher de binale. Ăsta a fost cel mai consecvent mort. A votat cu liberalii. Fusese prieten cu fostul meu șef, așa că nu-l dădea nicio dată pe două liste. Nu voia să-l bage în încurcături… A fost hasmodie mare cu Rapotă Vasile. Rapotă Vasile a murit, săracul, la etatea de șase săptămâni. I-a votat pe averescani.

— Nea Gheorghe, ia spune, bre, ’mneata cu cine ai votat atunci?

— Păi eu eram în viaţă atunci. Trăiam.

— Și viii n-aveau drept de vot?

— Unii or fi avut, dar eu nu ! Că eram militar.

— Aha !

— S-a strecurat și altă greșeală. A pus pe listă și o de ce dată, Bogdan Maria, aleea 4 pe dreapta. Au băgat de seamă liberalii și erau să facă scandal. S-au lăsat mai moale până la urmă. O aveau pe listă și ei. Șeful meu lucra cu indigo, mă înţelegi?

Ce liniște-i acum în cimitir! Brrr! Răcoare și liniște de cavou.

Groaznic de urât îi stă unui umorist în cimitir…

CUM A REUȘIT UN PORC SĂ DEA CURENT ELECTRIC

Porcul care a făcut minunea asta, să mă ierte Dumnezeu, nici măcar nu e porc. E un purcel. E un purcel de câteva luni. Doamne, ce minunăţie de animal! Eu l-am văzut. Are un guiţat deosebit și i-au ieșit niște colţi peste buza de sus.

De-l întâlneşti în pădure, bagi mâna-n foc că-i pui de mistreţ. De-ar fi al meu —

uite, dacă vreţi mă și jur — nu l-aș da nici în schimbul unui viţel. Nu l-aţi văzut, d-aia nu ziceţi nimic. Păcat. Zău e păcat că n-aţi trecut prin Suseni. Nu-i timpul pierdut nici acum. Purcelul mai trăieşte. Au venit mulţi să-l vadă. Și din Priboieni au venit oameni. În comuna asta, Priboieni, sunt oameni tare curioși.

Nici nu trecuseră două zile de la minune, și au și alergat în Suseni să vadă porcul. Unul chiar a vrut să-l cumpere.

Nu știu cât a spus că dă pe el. În orice caz, mai mult decât pe un purcel din ăia ca toţi purceii. Ei n-au pomenit așa porc. Se zice că e încrucișare între mangaliţă și york, plus ceva din neamul mistreţilor.

Până în ziua când s-a întâmplat minunea cu lagăru' ăla, nu-l băgase nimeni în seamă. După minune, atunci l-au văzut oamenii. Atunci l-am văzut și eu, și priboienii. Toată lumea. Chiar președintele Sfatului, în persoană, a venit cu șareta înadins, să vadă purcelul. Și ăsta are treburi! A stat câteva ceasuri de vorbă cu Petre Petrișan, că purcelul e alu' Petre Petrișan. I-a pus în vedere omului să nu-l pună Dumnezeu să scopească purcelul, că are de-a face cu el.

Porcul ăsta trebuie ţinut aici în comună de prăsilă și n-o să iasă din sat decât cu aprobarea Sfatului.

Lu' Petre Petrișan nu-i place să-l amenințe cineva. La el vorba frumoasă… Dacă-l iei cu binișorul, îţi dă și cămașa de pe el. Uite d-aia s-a supărat când l-a amenințat preşedintele c-o să aibă de-a face cu el în caz de scopește purcelul.

— Da' ce, tovarășe președinte, eu sunt la cheremul dumitale?

Până la urmă s-au împăcat. Președintele e nou. Nu-i cunoaşte toanele lu' Petre Petrișan. S-au împăcat. Petrișan a scos ţuică, președintele a deshămat calul de la șaretă. Au mai venit câţiva săteni. M-am întâmplat și eu acolo. Dumnezeule, ce ţuică are Petre Petrișan ! în București nu găsești așa ceva. Au spart și câteva cepe de apă. Ce plăcut a fost! Atunci am aflat cum a reușit porcul ăsta să dea curent electric. Eu cred că-i mai bine să vă descriu cum stă Petrișan și ce fel de om e el, la caz că nu mă credeţi pe mine, să vă duceţi în Suseni să auziţi chiar din gura lui cum s-a întâmplat.

Casa lu' Petrișan o vezi din ușa Sfatului, și de la gară, și din capătul ălălalt al satului. Nu are o casă prea înaltă. Poţi să nimerești de prima dată la el, mai ales vara. Te ţii după berţe. Berzele te duc până la Petrișan. În Suseni, numai pe casa lui Petrișan găsești cuib de berze.

Petre Petrișan totdeauna umblă cu vată-n urechi. După asta poţi să-l cunoști. Dacă vezi unu-n Suseni cu vată în urechi, să știi că ăla e Petre Petrișan. A făcut armata la marină. A ieșit și din ţară cu vaporul. E umblat. Poţi să stai cu el două zile și două. Nopţi, și nu-ţi spune: „Nu mai am ce să-ţi povestesc". Are sacul plin întotdeauna.

Povestea asta cu porcul care a dat curent electric eu n-aș putea s-o povestesc ca el. Și doar am auzit-o de atâtea ori. Și nu numai de la Petrișan… El povestește însă mai frumos.

— Tovarășe Petrișan, vrei să ne mai spui o dată povestea aia cu porcul? S-o audă și dumnealor. Dacă le-o spun eu, au să spună că am născocit-o.

Petrișan nu s-a lăsat rugat.

— Vedeţi porcul ăsta? Eh, acum uitaţi-vă și la bec.

Arde?. Arde! De nu era porcul, nu ardea becul. Și de nu ardea becul, nu știam că am un porc de rasă. Cum? Ei, povestea asta e mai lungă. Curentul ne vine de la G.A.S.

Acolo e motorul. De acolo pleacă lumină în tot satul. Acu' două luni… pe Codașcă cred că-l cunoaşteţi. Directorul de la G.A.S. Acum două luni nu știu cum se făcuse că s-a topit un lagăr de la motorul care dă curent. Nu mai aveam lu' mină de loc. Scosesem iar lampa. L-am întâlnit după câteva zile de întuneric pe Codașcă: „Tovarășe Codașcă, zic, ce faceţi, frate, cu lumina?" „Să-i ia dracu' pe ăia de la cooperativă", zice. „Care cooperativă, tovarășe Codașcă?" zic. „Cooperativa care trebuie să toarne lagărul de la motor. Am făcut până acum vreo douăzeci de hârtii, zice. Am trimis adresă și la București. Nu se poate. Cooperativa nu poate să toarne lagărul decât peste patru luni. Mâine mă duc din nou", zice. „Mâine? Vrei să mă iei și pe mine?" zic.

A doua zi m-am dus cu Codașcă. Codașcă a vorbit cu președintele. I-a mai adus niște adrese. Președintele i-a arătat nu știu ce pe acolo, și i-a spus că nu poate să toarne lagărul decât numai peste patru luni. Și ce avea de făcut la el? Nu era mare lucru. Dar ce să faci? Dacă au plan! Nu poate să bage pe alţii înainte.

Eu am stat de vorbă cu un funcţionăraș. Și a doua zi am înhămat calul, am urcat purcelușul ăsta în căruţă, că funcţionărașul ce căuta? Plocon. Șperţ. Dacă l-am văzut eu că umblă după d-asta, mi-am zis: „Las că ţi-o fac eu!" Și cum vă spusei, am urcat purcelușul în căruţă, m-am dus la G.A.S., am luat lagărul, și dă-i bice cailor! M-am oprit la cooperativă. Am chemat pe funcţionarul ăla afară, s-a uitat la lagăr, la porc, mi-a făcut un semn din ochi, m-a chemat înăuntru, a făcut niște hârtii, i-am dat și eu hârtiile de la Codașcă, a dus lagărul înăuntru, mi-a dat adresa de acasă să-i duc porcul și mi-a spus că seara să mă întorc, să-mi dea lagărul, că-i gata.

Nevastă-sa nu era acasă. Am așteptat-o. Când a venit, i-am spus că am vorbit cu bărbatul ei să las purcelul până scara la ea. Seara, m-am dus și-am luat lagărul. Era gata.

Nu știu cum l-a făcut așa repede. Lucrează bine băieţii.

M-am dus acasă la funcţionăraș și am luat porcul. El nu era acasă: funcţionărașul. I-am lăsat un bilet: „Ești un om tare de treabă.

Cred că m-a înjurat, că am sughiţat a doua zi tot timpul.

Când am ajuns în sat cu lagărul turnat, oamenii au sărit pe mine de bucurie. Atunci au descoperit că purcelul meu e un porc de rasă și că a reușit să ne dea curent. Ce porc! îi plăcuse și funcţionărașului.

Petre Petrișan știe să povestească și mai frumos. Acu' nu l-aţi găsit în toane bune. Nu știu ce are. Nu e în apele lui. Când mi-a povestit mie minunea asta cu porcul care dă curent, am râs de m-am ţinut cu mâinile de burtă. Mi l-a arătat și pe funcţionărașul de la cooperativă… Doamne, dar ce porc… Are ceva în el și de mistreţ…

Cele de mai sus nu s-au întâmplat la Suseni, cum arată povestea. Dar lucruri asemănătoare se mai petrec, totuși, la unele cooperative.

CUM AM MURIT PRIMA DATĂ

Jur cu mâna pe inimă că prima dată mi-a plăcut cum am murit. Am murit la mare. Nimic nu-i mai frumos pe lumea asta decât să mori la Marea Neagră. Sunt de invidiat. Nu?

Ce frumos a fost!… Lume multă… Vecinul meu, instala torul, ălălalt vecin, contabil la fabrica de ciment București, vecinul de jos, de la statistică, băsca vreo șaisprezece cunoscuţi de pe strada mea. Georgescu Sculeru' de la Semănă toarea, venit prin O.N.T., Costin, fotograful amator… De fapt, el nu e fotograf, dar face pe fotograful. Are altă meserie. O meserie serioasă. El n-a venit prin O.N.T., ci pe cont propriu. Și a venit și cu nevasta, și cu copiii. Săracul! N-o să-mi înșir acum toţi vecinii. Eu cu cine am fost? Cu logodnica. O fată, s-o bei într-un pahar cu apă! Cum de s-a uitat la mine?! Cred că și mort eram frumos. Da, am fost un mort frumos. Deci lume multă, vecini, colegi de serviciu, logodnica. Pe mine, cum mă știţi, curajos. Întreb pe unul:

— Ce-i cu astea aici?

— Păi, îs geamanduri, până aici e permis.

— Zău? Și dacă intru mai adânc, ce e?

— Faci plajă la luminare, mi-a răspuns un șmecher.

Și cum eu nu mă iau după șmecheri, am intrat în larg.

A venit unul de la Salvamar la mine.

— Nene, întoarce-te! îţi bagi familia la cheltuială.

— Hai, că glumești!

— El — că să ies, eu — că de ce să ies; dacă a văzut că știu să înot, m-a lăsat. Și-atunci s-a luat de alţii, care nu prea se pricepeau.

Logodnica, de pe mal, îmi făcea semne să ies, că se ia unul de ea. Eu — în largul meu. Un val, alt val, și de-aci încolo știu doar ce-am văzut pe fundul mării. Niște chestii grozave. (Un poet ar trebui să se înece, ar avea ce să scrie zece ani de aici încolo.) Pe cuvânt dacă se poate descrie.

Nisipul are altă culoare, peștii — nici nu mai vorbesc!

Aţi văzut acvariul de la Constanţa? Nici pe jumătate din speciile de pești care există în mare n-a făcut rost. Am văzut toate speciile de pești cu ochii mei, așa mort cum eram.

Cel mai mult mi-a plăcut când m-au scos pe mal. Adică pe faleză. Puhoi de lume în jurul meu. Săraca logodnica mea plângea de adevăratelea. Și câte păreri frumoase despre mine !

Unul:

— Săracul, și era tânăr!

— Și frumos! (Ăsta era estet; a făcut şi el odată o apreciere ca lumea.)

— Eu i-am spus să nu se ducă mai departe (ăsta era de la Salvamar).

— Avea umor. Îl citeam cu plăcere (îmi venea să înviez și să-i zic vreo două. Cât am fost în viaţă n-aţi spus nimic despre mine, despre umorul meu — era critic literar.).

Frumos e să mori la mare ! Să mori la mare în ochii tuturor. Ești apreciat la justa ta valoare. Tânăr. Frumos, umor…

Ce înmormântare mi-au făcut! Instituţia la care lucrez – ajutor de înmormântare. Unul M.D., de la *Gazeta literară,* mi-a scris un necrolog care poate fi invidiat de toţi care au murit înaintea mea. Secţia de satiră și umor a Uniunii Scriitorilor (care nu există) a chemat pe cel mai priceput sculptor, să-mi ia masca mortuară și măsură de statuie…

Deci am pornit de pe pământ mulţumit. Toată lumea m-a vorbit de bine, în afară de salvamariști, cărora li s-a tăiat prima pe iulie din cauza mea.

Și am ajuns cu bine pe lumea cealaltă. Cioc-cioc la poartă la sf. Petru.

— Care ești?

— Eu, nea Petrică.

— Care eu?

— Ai, bre, ce, te faci că nu mă cunoști? Dumneata nu citești ziarele? Numele meu se scrie sub reportaje și schiţe cu majuscule.

— Cum ai murit?

— Mersi, bine.

— În ce împrejurări? te întreb

— La mare.

A deschis poarta, dar nu mi-a dat voie să intru. A ieșit el.

— Chiar la Marea Neagră te-ai înecat?

— Să mor eu dacă te mint!

— Cum era apa?

— Grozavă. Caldă, valuri. Niște valuri…

— Valuri și…

— Și-am venit aici.

— Ia-o dumneata pe a treia la dreapta. Acolo e sectorul înecaţilor.

— Am cu cine schimba o vorbă acolo?

— Păi ce, crezi că ești singurul curajos de pe pământ?

Ehe, câţi au mai murit înecaţi!

— Să trăiești, nea Petre, și să nu mai auzim de înecaţi!

CUM AM MURIT A DOUA OARĂ

Prima dată știţi cum am murit: înecat. Înecat la mare. A doua oară? Păi a doua oară, dacă ai experienţă, e foarte ușor. Poţi să-ţi alegi orice moarte. Pentru cei care n-au murit niciodată, pentru începători, e mai complicat. Care va să zică, trebuie să explic cum am murit a doua oară. Să încerc.

Am un prieten grozav de deștept. A făcut șase clase elementare într-o singură comună. Ăsta mi-a vârât în cap că mie mi-ar sta grozav de bine pe o Jawa de 250.

— Da' pe un Simson cum aș arăta?

— Simson? Hm! Nu, domnule, dumneata ești șaten, ai un metru șaptezeci și nouă înălţime, capacitatea toracică…

Cât ai?

— Nu știu, n-am mai recrutat de mult. Și haine îmi cumpăr de gata.

— La capacitatea dumitale toracică, numai o Jawă merge.

Am simţit încotro bate.

— Fac rămășag că ai o Jawă de vânzare.

— De ce să n-am?

— Și de ce vrei s-o vinzi?

— Vreau să-mi cumpăr un Simson!

— Simson? Dar și dumneata ești șaten.

— Sunt, dar noua mea nevastă e blondă.

— Noua? Dar cea veche?

— Cea veche am terminat-o. Nu știi? Am pierdut-o de la spate pe șoseaua București — Pitești. Aproape de Tărtășești.

— Săraca!!

— Ce săraca?! Săracu' de mine. Știi ti cât m-a costat înmormântarea ei? Exact costul unui ataș. Dar nu-mi pare rău, era fată bună.

— Și chiar vrei să vinzi motocicleta?

— Păi ce, glumesc?

— Eu ţi-o cumpăr, dar în rate. Îţi dau în fiecare lună…

Am aranjat cu el. Am aranjat nu pentru că aveam nea părată nevoie de o Jawa, ci numai așa, să-i fac o pagubă.

M-am dus la Serviciul de circulaţie, să dau examen de conducere. Aici m-au întrebat: ce semn e ăla, ce semn e ălălalt. (Eu le-am spus că sunt semne rele, dar au crezut că glumesc și au continuat examinarea mea.) Ce faci când îţi iese înainte o căruţă, când e o barieră lăsată etc., etc. La examenul ăsta a mai mers cum a mai mers, dar la examenul practic… La opturi m-am încurcat, am pus piciorul jos.

Le-am explicat eu că am vrut să pun o virgulă și că după virgulă am vrut să-l fac pe nouă, dar m-au trimis acasă.

Acestui prieten (vânzătorului) am vrut să-i fac o pagubă cu permis în regulă. Dar dacă n-a mers, m-am gândit să-i fac și fără permis.

Am ieșit cu motocicleta. Întâia, a doua, a treia, a patra (are viteze mai multe o motocicletă? Nu cred…). Cu toată viteza am pornit-o și-am ajuns, cu toată viteza, iar la sfântul Petru. Când m-a văzut:

— Iar?

— Iar.

— Acum cum ai murit?

— Cu toată viteza.

— Mașină?

— Nu, motocicletă.
— Banal. Aveam pe-aici d-ăștia… Nu puteai" să mori și tu mai original?
— E la modă, nene Petrica.
— Ei, la modă… Ia spune, se dau și Meze-uri în rate?
— Nu. Dar ai nevoie de motocicletă?
— Nu pentru mine. Am un prieten, pentru el.
— Și vrei să-l aduci aici?
— Cam așa ceva.
Ce sfânt și Petre ăsta!
Așa am răposat a doua oară.

O ÎNCURCĂTURĂ

Șeful secţiei Critică literară de la revista la care lucrez a plecat în concediu. Colegii de redacţie m-au însărcinat să conduc această secţie. Noua noastră curieră mi-a făcut însă o încurcătură. Trebuia să trimit *Mersul trenurilor* unui coleg de redacţie care pleca pe teren, și criticului Y.Z. trebuia să-i ducă volumul… (titlul nu mai contează). Ea, curiera, le-a inversat. Și iată ce a ieșit.

CRONICA LITERARA
Mersul trenurilor

Întocmit cu pasiune și înţelegere, cu discernământ critic și gust, noul *Mers al trenurilor,* apărut în Imprimeriile C.F.R., a ridicat în faţa cititorilor multe probleme a căror rezolvare n-a fost prea ușoară.

Autorul a căutat în prim rând, și a reușit în mare măsură, să rezolve în acest volum problema reprezentării tuturor regiunilor geografice. (Poate s-a insistat prea puţin asupra Bărăganului.)

Totuși, ultimul volum ridică cu necesitate problemele creaţiei autorului, pentru că opera de faţă nu marchează o cotitură categorică.

Știm că opera poartă întotdeauna sigiliul personalităţii aceluia care a creat-o. Deci vorbind despre originalitate, despre caracteristicile unei opere, trebuie analizată personalitatea autorului. În cazul de faţă se impune să ne ocupăm mai îndeaproape de autor, care este categoric un tânăr foarte talentat. Aceasta au dovedit-o neîndoielnic celelalte *Mersuri ale trenurilor,* publicate tot în Imprimeriile C.F.R. și care s-au bucurat de aprecierea unanimă a cititorilor (călători).

Evoluţia acestui tânăr era urmărită cu interes. Dar curând se vădi primejdia gravă pentru o creaţie aflată abia la începutul ascensiunii sale. Autorul devenea manierist înainte de a se fi găsit pe sine. Maniera fiind o autopastișă în faţa formulelor încă împrumutate (autorul a împrumutat tonul, ba aș putea zice chiar tehnica celui care a întocmit *Cartea de telefoane pe anul 1954).*

Așadar, un talent cert risca să se cheltuiască fără folos. Se simţea mulţumirea de sine pentru fiecare *Mers al trenurilor* scris de el.

Nu se poate spune că noul *Mers al trenurilor* constituie o definitivă scăpare din impas. De la primele pagini te izbeşte ciudata reluare a stilului despre care s-a vorbit atât.

Dar totuși, ultima lui carte constituie un pas înainte.

Deși nu aparent, acest ultim volum are o coeziune tematică. Tema legăturilor comerciale cu ţările străine este înfăţişată de autor cu multă siguranţă, ceea ce dovedește că el are o viziune clară asupra lumii. De asemenea, simţul epic se vădește cu deosebire în capitolul *vagoane directe cu străinătatea*; el, autorul, nu narează o întâmplare, cum a ajuns unul în străinătate, ori mai știu eu ce, ci dă cu exactitate — am putea spune farmaceutică — ora plecării și sosirii trenurilor. Ba, ca să ilustreze și mai bine această situaţie, dă cifre: pagina 47: trenul expres 21 pleacă în fiecare zi cu direcţia București Nord — Budapesta — Varșovia — Praga — Berlin — Paris etc. De unde reiese ca autorul are o documentare serioasă, și nu superficială, cum au dat dovadă alţii.

Ideea de bază a cărţii, aceea de a nu pierde nimeni tre' nul, dă prilej autorului să-și reliefeze calităţile incontesstabile. La fiecare pagină găsești, ca un laitmotiv, ora intrării în staţie, cât stă și când pleacă fiecare tren.

Autorul scoate de asemenea la iveală, cu multă dibăcie și fără să fie supărător, varietatea de trenuri pe care o avem. Trenuri de marfă, personale, accelerate, rapide, exprese, autorapide etc.

Este supărător faptul că autorului îi scapă din vedere și nu pomenește nimic de ITB, IRTA, GETAX, de navigaţia pe Dunăre și Mare și cu atât mai mult TAROM-ul, care aduce o economie considerabilă de timp.

Mai sunt totuși de semnalat și alte scăpări, care vor putea fi ușor remediate la o eventuală nouă ediţie. Astfel, legă tura de pe liniile centrale și cele secundare nu e bine gândită. De pildă: călătorul care vrea să meargă la Hunedoara ajunge cu expresul 21 la Simeria la ora 9,24, iar legătura pentru Hunedoara o are la 9,40. Poate oare călătorul dor nic să-și cunoască patria, poate el numai în 16 minute să viziteze Simeria, despre care știe că este un important nod de cale ferată?

Pentru că tot suntem la capitolul lipsuri, trebuie să arătăm că din carte nu reies condiţiile pe care le-a creat C.F.R.-ul călătorilor. Nu se pomenește nimic de vagoanele de dormit, de vagoanele-restaurant, nu se vorbește nimic despre acei călători care încă se mai urcă încălţaţi cu bocancii pe bănci, și de cei care se descalţă.

Cu toate aceste lipsuri enumerate aici, autorul marchează un pas înainte în creaţia sa.

Y. z.

Pentru conformitate,
NICUTA TANASE

P.S. Colegul meu, care trebuia să plece pe teren, a pierdut trenul, iar curiera a fost mutată disciplinar.

CINE A PIERDUT O VERIGHETA?

Mi se pare că nu ştiţi că sunt la mare. Da. Sunt la mare. În concediu. Mă odihnesc. Facă-le cel-de-sus parte la dușmanii mei de așa odihnă! Am avut azi o zi…

— Ce faci acolo?

— Scriu !

— Cui?

— Cititorilor.

— Fă lampa mai mică, că nu pot dormi.

— Cum s-o fac mai mică? E bec. Nu se face mai mic.

— Pune o. Hârtie, am venit să mă odihnesc!

Nevastă-mea. Are respect faţă de cititori. Mă lasă să scriu.

Apă — cât vezi cu ochii la mare. Snagovul pe lângă mare e un ibric cu apă. Herăstrăul — un degetar. Ce mai: marea, e mare! Să vedeţi și dumneavoastră.

— Ce faci, tăticule, nu dormi?

— Nu. Scriu.

— Vreau să scriu și eu.

Fii-miu. Dănuţ. Cinci ani. Vrea să scrie. Vine și el la masă. Îi dau hârtie și creion. Mâzgălește hârtia.

— Uite, tăticule, eu scriu mai frumos ca tine!

O avea dreptate.

Doamne, cât e de frumos la mare! Vrei să te plimbi cu barca, ai bărci! Vrei să cumperi baloane, cumperi baloane,

Cheamă-i Dumnezeu lângă mama pe ăia de-au inventat balonul! O să vedeţi dumneavoastră de ce.

— Te faţi, Dănuţ?

— Scriu cu tăticul.

— Şi eu vleau un cleion.

Luminiţa. Nepoată-mea. Patru ani și jumătate. Se scoală, vine și ea la masă. Îi dau un creion.

E şi Georgescu la mare. Fără nevastă. Mai bine se ducea la dracu' decât să vină aici. Două zile m-a cicălit nevastă-mea. „Așa ai fi vrut să fii și tu, singur. Să-ţi faci de cap".

Georgescu nu-și face de cap. Dar parcă dumneavoastră nu ştiţi: așa sunt femeile!

— Luminiţa, unde eşti?

— Aici. Scliu cu Dănuţ şi cu unchiu'. Hai şi tu!

— Viu și eu.

Doina. Trei ani. Brunetă. Sora Luminiţei, verișoara lui Dănuţ și nepoata mea. Vă pare bine de cunoștinţă? Cred. E o bomboană de fată. Și cuminte…

— Vleau un cleion!

Am dat-o naibii. Nu mai am alt creion. Îl iau pe al Luminiţei, îl rup în două și…

creionul parcă ar fi avut mină explozivă. A început să ţipe Luminiţa (îi place creionul întreg). Doina o vede pe Luminiţa plângând, plânge și ea. (E miloasă.) S-o împac pe Luminiţa, iau creionul lui Dănuţ, care e întreg, și-l dau Luminiţei. Începe să plângă Dănuţ.

Luminiţa nu-l primește. Îl vrea pe ăla ruptul întreg. Poate vă pricepeţi dumneavoastră să faceţi dintr-un creion rupt unul întreg. Plâng toţi trei.

— Asta numai odihnă nu e. E balamuc. Nu pot să am un pic de liniște la anii mei.

Mama neveste-mii (soacră-mea). Începe să plângă și dumneaei. Plânge și nevastă-mea. „Că așa sunt eu, numai necazuri le fac". Peste toate astea, mai bate și cineva în perete. Prietenul meu, care m-a găzduit pentru o lună. De ce o fi bătând așa? Te pomenești că nu o putea dormi! Ce om !

Bădulescu bate cu pumnii în pereţi (așa îl cheamă pe prietenul meu care m-a găzduit. Acum mi se pare că bate și nevastă-sa, că s-au dublat loviturile.). Nevastă-mea plânge. Mama neveste-mii plânge, Dănuţ plânge, Luminiţa plânge. Doina plânge. Și toate astea numai din cauza dumneavoastră. Fiindcă ţineaţi neapărat să știţi cum mă odihnesc. Uite, așa mă odihnesc. Vă place?

— Da' stinge odată lumina aia și mai lasă cititorii, că or avea și ei dreptul la odihnă! Culcă-te. Nu vezi, ai slăbit ca un ogar.

Are grijă de mine. Deie-vă Dumnezeu și dumneavoastră o nevastă ca a mea!

Vă las. Ne întâlnim mâine pe plajă.

Suntem pe plajă. Doina, Luminiţa, Dănuţ, nevastă-mea, mama neveste-mii și, cu ajutorul lui Dumnezeu, mai sunt și eu.

Toată lumea mă scuipă să nu mă deoache.

— Ptiu! Ptiu! să nu fie de deochi, drăguţi sunt!… Ai dumneavoastră sunt?

— Ai mei.

— Tţţ! Ce tată tânăr și cu trei copii !

Și iar mă scuipă să nu mă deoache. Noroc că i-a dat soacră-mi prin cap să ia și umbrela.

Pleacă unul care se miră și vine altul.

— Ai dumneavoastră sunt?

Să nu mă mai scuipe de deochi, zic:

— Nu. A lu' tata.

— Ptiu! Să nu fie de deochi. Ce fraţi mici ai!

Toată lumea se uită la noi. Bâlci. Aș face bani dacă ar fi cu intrare.

— Ai dumneavoastră sunt copiii? Ce drăguţi!

— Nu sunt ai mei. Ai lui nevastă-mea.

— Ptiu! Ce glumeţ eşti — (Face „ptiu" și spre nevastă-mea.)

N-am scăpat nici acum. Vine altul. Zice că-i șugubăţ:

— Dumneata ai un prieten brunet?

— Am. De ce mă întrebi?

— Păi dumneata șaten, nevasta blondă, și fetiţa asta – brunetă (arată spre Doina, care într-adevăr este brunetă).

Gigi e brunet. (Gigi e cumnatu-meu, tatăl Doinei.) E leită Gigi. Și nasul, și gura, uită-te la ea, și ai să-l vezi pe cumnatu-meu. Nu-i răspund șugubăţului.

— Halal căsnicie!

Mai mormăie ceva și pleacă. Vorbește cu alţii și arată spre nevastă-mea. Cine știe ce-o fi înţeles?!

Să scap de chinuri, mă duc mai departe de-ai mei.

— Frumos, foarte frumos, ţi-e rușine cu noi! zice mama neveste-mii. Ţi-am spus eu, așa sunt toţi bărbaţii.

Sunt desperat. Îmi vine să mă arunc în mare. Dar cum? Nu știu să înot.

Asta e un mizilic, ce-a fost până acum.

Trece un copil cu un balon. Vor și copiii mei balon.

— De unde aţi luat balonul?

— De la Constanţa.

Noi suntem la Eforie.

— Vreau balon, zice Dănuţ.

— Vleau balon, zice Luminiţa (nu poate să-l pronunţe pe *r*).

— Şi eu vleau balon, zice și Doina (nici ea nu poate să-l pronunţe pe *r,* dar se înţelege ce vrea: balon).

— Du-te și cumpără-le balon.

Mă duc. Au început să plângă. Colind toată staţiunea. Nu găsesc. Mă duc la Constanţa. Mare noroc am! Ultimele trei le-am cumpărat. Două roșii și unul albastru.

Și ăsta a fost un mizilic.

A venit unul cu îngheţată pe băţ și a terminat-o tocmai când am vrut să cumpăr și eu.

Dacă aveţi copii știţi ce înseamnă să se termine îngheţata.

— Du-te după îngheţată, mă îndeamnă nevastă-mea.

Îl întreb pe ăl care a terminat îngheţata de unde o aduce. Zice că de la București.

— Se topește până aici.

Nu mă puteţi obliga să vă spun ce a urmat.

Luăm masa la o cantină. Stăm opt inși la o masă. Mâncare foarte bună. Acum se servește felul trei. La masă cu noi e și Georgescu (ăla care a venit fără nevastă). Mai e un bătrânel care se așază mereu vizavi de mama neveste-mii; alături stă o domnișoară de vreo douăzeci și cinci de ani.

Luăm masa împreună în fiecare zi. Ne-am învăţat unii cu alţii.

Spun că așteptăm felul trei. Dar în locul felului trei vine… ah, Doamne, de n-ar fi venit! Cum vă spun, vine responsabilul și strigă:

— Cine a pierdut o verighetă?

Ce s-a întâmplat? O nimica toată.

Georgescu s-a căutat în buzunarul de ceas al pantalonilor și a răsuflat ușurat. Domnișoara aia de vreo douăzeci și cinci de ani a desfăcut poșeta, a cotrobăit prin ea și a răsuflat și ea ușurată. Bătrânelul s-a uitat pe furiș la mama neveste-mii, apoi a scos un săculeţ de pânză în care-și ţine actele (se păstrează bine actele în

săculeţ), a pipăit, apoi a vârât săculeţul la loc și a început să mănânce felul trei. La început am crezut că vrea să bage prăjitura în săculeţ (adusese felul trei între timp).

Cine credeţi că-i vinovat că unii care se duc în concediu îşi scot verigheta? Ăia care le scot? Da' de unde! Eu. Da, eu sunt vinovatul.

— Așa oi fi vrut să vii și tu. Singur. Să-ţi faci de cap! zice nevastă-mea.

— Lasă, că vă știu eu; așa sunteţi toţi bărbaţii! zice și mama neveste-mii (soacră-mea).

— Exageraţi, zic și eu.

În ocazii d-astea e mai bine să taci.

Facă-le cel-de-sus parte la dușmanii mei de așa odihnă!

P. S. Să vă spun un secret, dar să nu se afle: eu pierdusem verigheta.

O ȘEDINŢĂ DE SPIRITISM

Avem noi, măi oameni buni, la comerţul de stat vreo câteva exemplare — nu multe, e drept, dar care, dacă i-ar lua dracul mai repede, pe cuvântul meu dacă m-aș supăra.

Știţi ce fac ăștia? Au oamenii lor. Cum intră în magazin o marfă care este mai căutată, gata dau telefoane sau trimit vorbă la acești oameni ai lor, și ciubucul e gata. Dar de multe ori afurisiţii ăștia vând marfa chiar din depozit. Tu, care n-ai relaţii, care nu vrei să dai ciubuc, treci în fiecare zi pe la magazin. Întrebi: „Au venit biciclete de damă?"

„Au venit, tovarășe. Au venit ieri. Dar s-au vândut…" „Cum dracu' s-au vândut ieri, că am fost și ieri pe aici și mi-aţi spus că nu v-au sosit?!" „Ce să-ţi fac, s-au vândut…"

Asta i s-a întâmplat unui coleg al meu la un magazin de articole tehnice.

Despre această temă am vrut să scriu în numărul ăsta.

M-am dus la secretarul de redacţie. A salutat propunerea și m-a avertizat ca materialul să fie cu spirit, cu umor, cu multă satiră. „Las' pe mine", i-am răspuns. Și m-am apucat de scris. Scrie cu umor, dacă poţi! Umorul nu venea de loc.

Am început să mă plimb în jurul biroului și să întreb:

— Unde ești, umor?

Nimic!

— Unde ești, spirit?

Cum, nimic? M-am cutremurat deodată, ca într-un film din ăla cu stafii. Am auzit o voce:

— Aici sunt! Ce dorești?…

Halucinaţii? Ia să mai încerc o dată.

— Unde ești, spirit?

Aud:

— Ești surd? Ţi-am spus că sunt aici!

— Vino mai aproape!
— Stinge lumina și scoate cuiele din birou.
— Care cuie?
— Cum care cuie? Biroul tău n-are cuie?…
Uite că sunt „per tu” cu spiritele.
— Scot cuiele, dar mai întâi spune-mi și mie cine ești.
— Cine să fiu? Spiritul de serviciu… Și află că nu-ţi mai răspund la nicio întrebare dacă nu te duci după un clește de cuie.
Nu întotdeauna ai ocazie să vorbești cu un spirit. Așa că m-am conformat. Am stins lumina, am scos cuiele și m-am pus la taclale cu spiritul de serviciu.
— Spune-mi, amice, de ce vă feriţi voi, spiritele, de mesele cu cuie?
— Secret profesional.
— Aha! Atunci spune-mi, rogu-te, înainte ce corp ai purtat? Cine ai fost în viaţă?
— Septimiu Sever.
— Ce vorbești, domnule?! Fugi, că mă aiurești! Pe Septimiu Sever l-am întâlnit chiar azi-dimineaţă, în faţă la Municipal.
— Sunt Septimiu Sever. Împăratul Romei. Părintele lui Caracala.
— Așa da! Dar spune-mi, nu te lauzi? Să-ţi văd buletinul. Dă-ţi cuvântul tău de onoare că ești spirit de împărat.
— Pe cuvântul meu.
— Și cum dracu’, împărat, și faci de serviciu? Fraier !
(Uite așa vorbesc eu cu împăraţii…)
— Spune-mi, cu cine vrei să-ţi fac legătura? Cu cine vrei să vorbești?
— Pe cine ai la îndemână? Cine te schimbă?
— Senachirib.
— Care Senachirib, vărul lui Fărâmiţă Lambru?
— Da’ de unde, regele Asiriei…
— Nu-l cunosc…
— Cu ce să vă servesc?
— Adu-mi pe Vlad Ţepeș.
— Vineee!
— Ascultă, împărate, să nu faci ca ospătarii noștri, să spui „vine” și să te duci la altă masă.
— Nu prea suntem chemaţi la mese, s-au mai astâmpărat spiritiștii… Gata! Să vină Vlad Ţepeș! L-am și adus.
— Ia să-ţi aud vocea, nea Vlade!
— Ce dorești?
Ele!
— Am o rugăminte… Cheamă dumneata pe vânzătorii ăștia de la magazinele noastre, care umblă după ciubucuri, și trage-i puţin în ţeapă. Dar nu mult. Să-i speriem oleacă, poate se lasă.
— Înţeapă-i tu, că d-aia ţi-a dat *Magazinul* rubrica. Ori vrei să-ţi facă altul meseria?

Ia uite-l ce supărăcios este!
— Pune-l pe liber, împărate Sever.
L-a pus pe liber.
— Ascultă, nene Sever, spiritul lui Sădi Rudeanu nu-i pe aici?
— Nu e.
— Da' unde e, că nici în *Urzica* nu e.
— Nu știu. Altceva.
— Te rog, servește-mă cu spiritul lui Caragiale.
— E în concediu de creaţie.
— Cum, și aici se obișnuiește?
— Nu, l-a chemat un dramaturg să scrie în colaborare cu el o comedie.
— Aha, și pe afiș o să apară numai dramaturgul…
— N-am nicio putere. N-aveţi critici? E treaba lor.
Ce mai dorești?
— Nimic. Mulţumesc. Mi-a părut bine de cunoștinţă!
— Nu mai puţin!
Ne-am despărţit Am aprins lumina, am bătut la loc cuiele la birou și… Și n-ar fi rău dacă i-ar lua mai repede domnul dracu' pe ciubucarii ăștia de pe capul nostru.

A VENIT ADAM LA MINE

Care Adam? Adam… Nume de familie n-are. Cum m-a găsit? Foarte ușor. Am carte de vizită la ușă. Pe urmă, sunt și în cartea de telefon. N-a fost o problemă. A venit Adam la mine, dar noaptea, ştiţi cât de sumar e îmbrăcat?
— Cu ce ocazie, Adame?
— Am întins-o puţin din rai. O plictiseală acolo…
— Din rai ai spus?
— Dar de unde?
— Păi n-ai fost izgonit atunci când cu facerea lumii?
— *Facerea lumii* lui Jean Effel?
— Nu, colega, atunci când cu scandalul din cartea de religie.
— Scorniri, dragă… S-a supărat el stăpânul, dar până la urmă i-a trecut. M-a obligat să mă căsătoresc cu Eva, și gata! Mi-am luat angajamente și…
— Staţi bine?
— N-am de ce să mă plâng. Nu se construiește ca la voi, dar…
— Dar nu mi-ai spus cu ce ocazie.
— Concediu.
— Eva? Fără ea?
— Ea — și face concediul cu copiii, la soacră-mea.
— Da' văd că nu porţi verighetă. Ţi-ai scos-o?
— Nu purtăm… încredere? Dacă are încredere în mine?
Unde mai găsește ea un Adam ca mine?
— Ai leafă bună?

— La noi nu se pune problema lefii. Am relaţii. Uite-aşa sunt cu toţi sfinţii…

— Asta-i altceva. Dar explică-mi, cum vrei să-ţi faci concediul aici la noi, dezbrăcat? Îţi trebuie niște haine?

— Dar de ce crezi c-am venit la tine?

— Aha, interese.

— Nu interpreta greșit. Mi-ești simpatic. Am văzut că te înţelegi cu capra de tăiat lemne cu prăjini de rufe, cu cutii de sardele, broaște ţestoase, meduze, bidinele, creioane de tăbliţă, geamandura… Cum reușești?

— Sunt poliglot, dragul meu… Și vrei un costum cu împrumut?

— Da' de unde, am bani. Vreau să-mi fac unul.

— Adame, mi-e teamă că o să-ţi pierzi concediul ăsta.

La noi cooperativele de îmbrăcăminte lucrează cu încetini torul. Dar e bine c-ai venit acuma. Să-ţi ia măsura, îţi face câteva probe, tocmai bine la anul ai costumul gata.

— Nici nu mă gândesc! Poimâine vreau să fiu îmbrăcat.

— Cu unul de gata.

— Nu, dragă, de comandă… Te duci din partea mea la cooperativă… și-i vâri maistrului în palmă hârtiile astea… ti spui că pentru urgenţă.

De unde știe Adam chestiile astea? Eu de aici de pe pământ, și nu știu. Așa am făcut, și într-o zi jumătate a avut hainele gata. Cu cămășile a procedat la fel. Și cu pan toţii… Eu cred că nu din cauza ciubucului a fost servit atât de prompt, ci numai pentru că l-a văzut maistrul că e străin.

Adam vorbește stricat românește.

În ziua aia l-am plimbat peste tot. L-am dus la expoziţii, la muzee. Seara mi-a spus:

— Da' un șpriţ nu bem?

— Obișnuiești, Adame? Eu credeam că voi, sfinţii…

— Păi eu nu sunt sfânt, nu sunt trecut în niciun calendar… Cheamă și tu niște prieteni de-ai tăi, să nu ne plictisim, și…

— Și ce?

— Și niște prietene!

— Adame, mă uimești. Se poate? De ce crezi că…

— Iar interpretezi greșit. Niște prietene de-ale tale. Cu cine o să dansăm la restaurant?

— Adame, eu n-am prietene d-astea. Iartă-mă, dar la asta nu m-am aşteptat.

— Ce copil ești! Nu știi ce e viaţa. Ai telefon?

— Da.

— Convorbiri limitate?

— Nu.

— Îmi dai voie să dau niște telefoane?

— Cu plăcere.

Și-l aud vorbind în receptor: „Coca… Ce faci astă-seară?… Vrei să ne întâlnim la un șpriţ?… Nu, n-o să fim singuri… Atunci, te aștept.*

A format un alt număr: „Carmen? Sărut mânușiţa!…

Nu, nu-mi povesti mie de singurătate. O cunosc. Numai eu știu cât am pătimit din cauza singurătăţii… Dacă am divorţat de Eva? Se poate? Mă crezi în stare de așa ceva? Păi nevastă-mea… Apropo, diseară nu vrei să ieșim puţin?

Zău, am chef de un șpriţ. Cum?… Și dacă vine soţul din delegaţie ce e? îi lași un bilet că ești plecată la croitoreasă, sau la verișoara ta… Nu, Carmen, nu mă refuza. Tu știi cât de rar cobor eu în orașul vostru… Atunci, te aștept îţi sărut o mână și obrazul stâng… Pa”.

Către mine:

— Soţia ta unde e?

— La părinţi, cu copiii, la soacră-mea…

— Aha… Ai o carte de telefon? Singur o să te plictisești.

Am o prietenă, Luci, o chem… Nu, nu-ţi face griji, dragă, e divorţată.

— Ascultă, Adame, dacă mai continui, te dau pe ușă afară.

— Dragul meu, dar Luci e…

— Afară!

L-am dat afară.

Seara m-am dus să mănânc o friptură la un restaurant.

Pe cuvântul meu că m-am dus singur. Dacă aveţi îndoieli, vă rog cereţi referinţe. Da, m-am dus să mănânc o friptură.

Nu ziceţi că Adam era acolo? Un metru de sticle zăceau la picioarele mesei lui. Dansa cu Carmen, cu Luci, cu Coca, dansa, dar cum dansa, să nu mă întrebaţi…

Cum seamănă Adam ăsta cu un pământean de-al meu!

CINE A GĂSIT O CHEIE?

Ieri dimineaţă, șeful serviciului plan și, bineînţeles, și se ful meu a pierdut o cheie. A pierdut cheia în instituţie. Secretara șefului meu, din proprie iniţiativa, a bătut la maşină niște avize cu următorul text: „Cine a găsit o cheie Yale este rugat s-o aducă tovarășului șef”.

Și, într-un sfert de oră, tot etajul nostru și ambele lifturi (și cel de cursă lungă, și cel de cursă scurtă) au fost împestriţate cu avize. După alt sfert de oră, Iliasca, contabila de la a II-a, era în plină anchetă.

S-a dus la liftiera de la cursă lungă, adică la liftul care merge la etajul 8.

— Tovarășul șef de la plan a urcat azi-dimineaţă cu dumneata?

— Nu.

Șeful de plan nu urcase nici cu liftul de cursă scurtă.

Deci, pe jos. A luat-o și Iliasca pe jos, în sus patru etaje (ce gălăgie a făcut Iliasca săptămâna trecută, când liftul de la blocul nostru a intrat în revizie! Că locuim în același bloc. Eu la apartamentul 12, ea la 13.). A intrat la secretariat.

— Tovarășă Dumitrescu (tovarășa Dumitrescu e secretara), am găsit cheia. Pot să intru să i-o duc?

Secretara a făcut ochii mari.
— Și dumneata ai găsit o cheie?
— Da, uite-o. Era pe scară, la etajul I.
— Las-o aici. E ocupat tovarășul șef. I-o duc eu.
— Să-i spui că eu am găsit-o, bine?
— Am să-i spun.
Și după ce a plecat Iliasca, Dumitreasca a intrat la șeful nostru cu trei chei Yale.
— S-au găsit trei chei, care-i a dumneavoastră?
Șeful s-a uitat la ele.
— Niciuna. Am pierdut o cheie Wertheim, nu Yale.
Într-un sfert de oră, avizele au fost corectate. Nu știu dacă s-au găsit până la urmă și trei chei Wertheim, însă în blocul nostru, în după-amiaza aia nu s-a putut nimeni odihni. Doi lăcătuși de la cooperativa Deservirea cetăţenilor se chinuiau să deschidă ușa vecinei mele, Iliasca, de la apartamentul 18.
O broască Yale montată pe dinăuntru se deschide grozav de greu. Lăcătușii au adus și un tâmplar. Împreună, au reuşit să demonteze ușa. Au demontat broasca Yale și, la ce rerea Iliascăi, au montat una Wertheim.
Poate — cine știe? — șeful nostru mai pierde o dată cheia…

P. S. Am aflat astăzi că nici cele trei chei Wertheim care s-au găsit în serviciul nostru nu s-au potrivit cu cea pierdută de șef. Și el a chemat lăcătușii și… a montat o broască Yale.
Ce facem, Iliasco?

VIN DE REGIUNE

Omul a intrat în restaurant, a căutat din privire o masă mai retrasă, s-a așezat și a făcut un semn discret ospătaru lui. Ospătarul s-a prezentat.
— Meștere, ce vin ai mai bun?
— Să v-aduc o listă.
— Nu-i nevoie. Am încredere în gustul dumitale.
— Vă recomand o grasă de Cotnar.
— Bun. O frapieră, două butelii și multă, multă gheaţă.
Aduci, te rog, două pahare cu picior… Ce gustări ai?
— La ţuică — niște icre de Manciuria și…
— Aveţi icre de Manciuria? Bun… Deocamdată pune vinul la frapat.
— Așteptaţi pe cineva?
— Da.
— Foarte bine, până vine se răcește.
Ospătarul a adus comanda. N-a destupat nicio sticlă. A început să frapeze. Omul — cu ochii numai la ușă. Cinci, zece, cincisprezece, douăzeci de minute. Cel așteptat n-a apărut.

S-a dus la telefonul public, instalat chiar lângă masa noastră. A format un număr.

— Jeni? Alo, Jeni, ce faci, dragă, te mai aștept mult?…

Cum? Greșeală?

A lăsat receptorul, a scos agenda din buzunar și a for mat din nou același număr. De data asta se pare că a răspuns un bărbat, pentru că omul s-a schimbat la faţă și n-a scos nicio vorbă. S-a uitat spre frapiera cu Cotnar, și-a mușcat buza de jos și iar a format numărul. I-a răspuns Jeni: „Greșeală. S-a rezemat de perete și și-a consultat iar agenda. Discul telefonului a intrat în funcţiune.

— Alo! Vă rog, cu duduia Coca… E plecată în concediu?…

Mai posomorât, a format alt număr. Aici a sunat în gol. Deci o seară pierdută.

O idee. A dat telefon acasă:

— Sanda?… Da, eu. Nu, nu pune mâncarea la încălzit.

Îmbracă-te și vino… Ei, unde!… Te plângeai că nu te scot la restaurant. Da' hai repede!

Cu o mutră de parcă era călcat de tramvai, s-a îndreptat spre masă. A făcut un semn discret ospătarului, acesta a venit și l-a rugat insistent să aducă în locul celor două butelii de Cotnar o jumătate de kilogram vin de regiune.

Și în locul icrelor de Manciuria, a comandat o porţie de brânză.

A venit soţia lui. Era tare bucuroasă. El, însă, posac.

— Ce-i cu tine, dragul meu, de ce ești așa de necăjit?

— M-am certat cu ăia de la birou… Mai luăm o jumătate?

— Cum vrei tu… îmi pare bine că m-ai scos și pe mine…

Ești un băiat tare bun, dragul meu…

Dracul e rău! Nu?

OMUL DE TERGAL

Știţi cum e omul ăsta? Faci te vrei și ce nu vrei cu el. Îl iei în mână și-l frământi ca pe un bulgăre de zăpadă, și nu zice nici pâs. Îl pui să stea în colţ, stă în colţ. Să ţină o mână în sus și un picior în aer, o face. Vrei să-l înnozi, îl înnozi. Ce mai, nu se șifonează de loc. Numai un lucru am uitat să spun: dacă poţi face toate astea cu el, este neapărată nevoie să-i fii șef. E. făcut dintr-un tergal special. În faţa șefului se mototolește, îi dispare șira spinării și chiar orișice oscior. Dar cum se depărtează de șef, îl vezi cum se întinde, cum îi dispare orice cută. Juri că a fost netezit cu un fier de călcat electric. Tergal! Ei, dar la omul ăsta de tergal, în faţa unui semen cu o încadrare asemănătoare cu a lui, ori ceva mai mică, șifonarea nu mai ţine. Nu poţi să-i zici nici dă-te mai încolo. Îi sare ţandăra. Eu am făcut câteva bancuri nevinovate cu el și era gata-gata să mă cheme în faţa instanţelor judecătorești. Și lucrăm la aceeași instituţie.

Iată cum a fost. Suntem și vecini. Locuim în același cartier. Seara are obiceiul să-și plimbe câinele. Are un câine tare frumos: lăţos, gras din cale-afară și destul

de inteligent. L-a învăţat, cu metodele lui didactice, pe acest câine vreo cinci-șapte limbi străine. Îi spune „marș!” pe franţuzeşte, englezește, spaniolește, și câinele înţelege. Impresionat de inteligenţa lui (a câinelui), l-am întrebat pe omul de tergal:

— Ce marcă e?

— Adică cum ce marcă e?

— Ce rasă? Că nu prea mă pricep la câini.

N-a vrut să-mi răspundă, că cică de ce l-am luat așa, în zeflemea.

După câteva seri l-am întâlnit iar pe stradă. Era tot cu Inteligenţa (așa o cheamă pe căţea), legată de cureluşă.

L-am oprit și de data aceasta.

— Ce-ai făcut, vecine, l-ai întors?

— Ce să-ntorc?

— Câinele.

— Domnule, dar dumneata ești…

Și a dat să plece. L-am oprit.

— De ce te superi? E o întrebare destul de la locul ei.

Știam că dulăul dumitale e lăţos. Acum n-are fir de păr pe el, și pe urmă limba, când era obosit și-i era sete, o ţinea pe stânga, acum, vezi: pe dreapta.

— Domnule, ești un…

— L-am luat repede.

— Știi, șeful dumitale a avut un accident de motocicletă.

— Zău? Când?

— Astăzi după amiază.

— Și cine o să-l înlocuiască, nu știi?

— Eu.

Treptat-treptat, a început să-i dispară șira spinării, să se încovoaie.

— Știţi, câinele nu l-am întors, ci l-am tuns cu zero. E foarte cald. Și limba, pe cuvântul meu de onoare dacă am observat că o ţine pe dreapta. Dar am să citesc un tratat care se ocupă cu creșterea, îngrijirea și educarea câinilor și-am să raportez…

După ce s-a despărţit de mine, iar și-a îndreptat spinarea.

Tergal a-ntâia !

CE CLIENT AM PIERDUT !…

Am reușit să fac schimbul de locuinţă de care vă povesteam. Cum? Nu v-am vorbit de niciun schimb de locuinţă? Aţi uitat dumneavoastră!

Am dat garsoniera mea din str. B.F. 16 și camera celei care a avut curajul să spună „DA” în faţa ofiţerului stării civile când acesta a întrebat-o dacă vrea să se căsătorească cu mine. Fericita (spun fericită, că numai fericită poate să fie acea femeie; ce noroc a avut că m-a găsit! Bărbaţi ca mine se găsesc unul la 13.867) a avut, cum am arătat înainte de a deschide și închide paranteza, o cameră (fără

intrare separată) pe strada R.T. 435.

Am primit două camere, bucătărie, acces la baie, vecini cumsecade. Cu cine am făcut schimb? Cu… trebuie să-i cunoaşteţi. Cu Ionescu. A lucrat el la mai multe întreprinderi. A făcut schimb de locuinţă cu mine pentru că a divorţat. Motivul divorţului? La sfârșit o să-l aflaţi, că la început nici el nu știa.

La câteva zile după ce m-am mutat în noua locuinţă, aud pe stradă: „Sticle goale cumpărăm!" Pe care stradă nu se aud oferte de-astea?! strigă omul și, dacă nu se găsesc vânzători, îşi vede de drum. Numai că, vedeţi, cumpărătoarea asta de sticle goale insista la fereastra mea. Striga de câte cinci-șase ori. Ba a venit și la ușă, și a sunat.

— Ce s-a întâmplat, tovarășă?

— Cumpăr sticle goale… Dar dom Ionescu unde e?

— S-a mutat.

Dacă aţi fi văzut-o cum s-a întristat… De supărare, abia mai putu să silabisească:

— Ce client am pierdut !

După alte câteva zile, mă pomenesc la ușă cu un zugrav.

— Bună ziua.

— Bună ziua. Cu ce vă pot fi de folos?

— Păi n-aveţi de zugrăvit?

— Nu.

— Da' ce, tovarășul Ionescu nu mai stă aici?

— Nu. S-a mutat.

S-a întristat și el și, după ce a oftat adânc, a putut spune:

— Ce client am pierdut!

Sărbătoream o lună de la mutarea în noua locuinţă, când aud cioc, cioc la ușă. Deschid, și în prag — un cetăţean cu o șapcă în opt colţuri și cu un bici în mână.

— Noroc !

— Noroc! Pe cine cauţi?

— Familia Ionescu.

— Dar cine ești dumneata?

— Sunt cam ion ar. Am camionul la poartă. Unde e dom' Ionescu?

— A făcut schimb de locuinţă. Nu mai stă aici.

Asta a zis mai supărat:

— Ce client am pierdut!

La leafa trecută m-am dus la Ferometalul de lângă mine, de lângă noua mea locuinţă. De cine dau acolo? De un vechi prieten, cu care am făcut armata. Responsabil la acest magazin. A zis, când a dat cu ochii de mine:

— Ia uite pe cine văd! Dar cu ce ocazie?

— Vreau să cumpăr o veioză.

— De ce tocmai de aici? Parcă stăteai pe B.F!

— M-am mutat pe M.S… Aici suntem vecini.

— Pe M.S? La ce număr?

— Șaptesprezece.

— La 17? Acolo am și eu un client. Ce-o fi cu el, că n-a mai fost pe aici de câtva timp. Unu, Ionescu îl cheamă.

— Cu el am făcut schimb de locuinţă.

Parcă l-am picat cu ceară. A prins la faţă culoarea spermanţetului și, dușmănindu-mă parcă, mi-a zis:

— Ce client am pierdut!

Tocmai eram la masă într-o zi. Aud bătăi în ușă. Răsucesc cheia, și în prag — un geamgiu.

— Nu puneţi geamuri?

— De ce să pun geamuri?

— Nu mai stă aici domnul Ionescu?

— Nu mai stă.

— Ţţţ! Ce client am pierdut 1 a făcut și el și a plecat posomorât.

Chestia asta cu „ce client am pierdut!” m-a exasperat la culme.

Dezlegarea:

1. Camionarul se plângea că a pierdut un client gras, că o dată pe lună căra bagajul soţiei lui Ionescu la soacra lui Ionescu. După două-trei zile Ionescu îşi lua angajamente, se împăca cu nevasta, și același camionar aducea bagajul înapoi.

2. Geamgiul, de două sau chiar de trei ori pe lună, înlocuia geamurile sparte de Ionescu.

3. Responsabilul Ferometalului îl avea de client pe Ionescu de două-trei ori pe lună. Cumpăra pahare, farfurii.

4. Zugravul, o dată pe lună, trebuia să zugrăvească pereţii stropiţi cu supă, cu sos de mâncare, chiar cu budincă.

5. Cumpărătoarea de sticle goale, în fiecare săptămâna obţinea pe preţ de nimic de la Ionescu sticle deșertate cu etichetele Secărică, votcă „Să nu ne despărţim”, ţuică de prune, vin de Dealul Mare… „Te-am zărit printre mor minte”… „Ce-am avut și ce-am pierdut*, drojdie și „Bonjur, pământ.

E clar de ce se văitau camionarul, geamgiul, responsabi lui Ferometalului, zugravul, cumpărătoarea de sticle goale?

E clar motivul de divorţ?

SCRISOARE DE PE LUMEA CEALALTĂ

Trimisul special, eu sunt. Dacă. Nu vă aduceţi aminte de numele meu, uitaţi-vă la semnătură. A căzut beleaua pe mine să plec să mă documentez în rai, să fac inventarul celor care ne-au părăsit din cauza vitezei cu care au mers pe motocicletă. De ce tocmai eu? Pentru că eu mă ocup de rubrica năravuri. Viteza nu este un năravi, dar este o boală. O boală care trebuie stârpită. Că dacă nu, stârpește ea pe motocicliști… Şi-a dracului boală — e molipsitoare.

Acum să vă povestesc cum am ajuns înger. Mi-am cumpărat un M.Z. de ocazie (eram prost să plătesc atâţia bani pentru o documentare?). Am căutat o șosea, și dă-i bătaie: 60 pe oră, 70, 80, 90. O barieră! Treci pe sub ea. 100 pe oră: o căruţă; 110: un camion. O lovitură, sărat în gură, o agonie, o salvare, un spital, vreo patru doctori (pentru accident din ăsta doctorii nu fac două parale). Atâta tot.

Drumul până la paradis este grozav. Nicio groapă, nicio hârtoapă, nicio cotitură. A prins M.Z.-ul meu și 180 (m-am dus pe lumea cealaltă cu M.Z. cu tot. Ce, eram fraier să-l las pe pământ?).

La poarta raiului am claxonat. Mi-a deschis sfântul Petru (tot el este portar, nu a mai avansat de loc). Am trecut pe la magazie. Mi-am luat o pereche de aripi de înger, am completat o fișe de flotant și m-am pus pe documentare. Documentare este un fel de-a spune. Eu am făcut o anchetă.

Am convocat pe toţi care au ajuns pe bază de accident din cauza vitezei în rai și am luat și câte o declaraţie.

— Dar pentru ce aveţi nevoie de declaraţii? m-a întrebat un înger cu un plasture cât toate zilele pe obrazul drept.

M-am luat de el.

— Cum te simţi aici? E mai bine ca pe pământ?

— Mai bine pe dracu'! O plictiseală…

— Dacă ai să revii pe pământ, ce marcă de motocicletă o să-ţi mai cumperi?

— Un Simson de 250.

— Nu te-ai săturat de motocicletă?

— De motocicletă nu mă satur niciodată. Dar n-aș mai goni, n-aș mai trece peste 60 km pe oră, nici să mă tundă!

Ca să mă conving că nu minte, i-am dat M.Z.-ul.

— Plimbă-te!

Nu m-a refuzat. S-a urcat pe motocicletă și… Vorbeam eu cu îngerii ceilalţi, dar cu ochii la motocicletă. Mai mult de 40 pe oră nu băga. S-a vindecat de viteză fostul om.

Așa i-am verificat pe toţi. Unul nu depășea viteza asta. Le-am luat declaraţii la toţi. Dacă nu mă credeţi, veni ţi o dată pe la mine, să le citim împreună. Nu vă speriaţi, că nu vă invit aici sus, ci jos, pe pământ. Am coborât. Ce, aţi uitat că am luat doar viză de flotant?

Zău, trebuie să veniţi să citiţi declaraţiile îngerilor. Sunt detailate. Fiecare povestește cum s-a întâmplat. Cum a depășit o căruţă, cum a depășit viteza legală, cum a apărut altă căruţă, cum a intrat sub căruţă, cum a ajuns de căruţă. *Und so weiter.* Am stat câteva zile cu ei. Câte mi-au povestit, mă doare capul. Și acum mai iau antinevralgice.

Am o scrisoare de la ei pentru motocicliștii de pe pământ. Uite, v-o reproduc întocmai:

„Foștii mei fraţi și prieteni de viteză, abţineţi-vă. Nu mai goniţi nebunește. Dacă nu vreţi să ascultaţi de legile circulaţiei, ascultaţi de noi. Dacă aţi ști prin câte am trecut, v-aţi lua cu mâinile de cap".

Semnează un grup de îngeri, foști motocicliști de mare viteză.
Semnez și eu.
P.S. Vând motocicleta M.Z. de 175. O dau în rate, o dau și în detail…

ȘUETISTUL

Până în prezent istoria încă n-a consemnat unde, cum și de ce a apărut șuetistul. Academia, descoperind lacuna, m-a însărcinat să mă ocup de această problemă.

M-am pus pe lucru. Prima dată, bineînţeles, am început să fac săpături. Am săpat o groapă într-un colţ al grădinii mele și am ajuns la apă. Înaintând cu cazmaua spre inima pământului, am dat de: un strat de pământ, cutii de conserve goale (goale și chiar ruginite), cioburi (de sticlă), alte cioburi (de farfurii, căni etc.), nasturi, încheietori de șoșoni, o gheată (după lungi cercetări am stabilit că această gheată n-a aparţinut unui șuetist, ci proprietarului blocului în care locuiesc, despre care se spune c-a fost mut), am mai găsit un cârlig de rufe (semn că rufele au fost descoperite înaintea epocii de bronz — cârligul era de lemn). Am găsit ce vrei și ce nu vrei în timpul săpăturilor. Numai de urmele șuetistului n-am dat.

Nu m-am descurajat. Meseria de cercetător e foarte grea.

Trebuie răbdare multă. Ce vreţi, dac-ar fi ușoară, s-ar găsi cercetători la tot pasul. După multă muncă, de data aceasta terestră, am ajuns la următoarea concluzie: Șuetistul a apărut odată cu șueta. Unde este o șuetă, acolo se găsește neapărat și un șuetist. Cititorul ar fi informat greșit dacă i s-ar indica precis localitatea, anul, ziua și ora apariţiei lui.

Ce se știe despre el? Deocamdată doar atât: Spre deosebire de chiulangiu, despre care se spune că e o persoană anostă, antipatică, șuetistul e simpatic foc. Are o memorie a bancurilor formidabilă și multă, foarte multă imaginaţie. E inventiv din cale-afară și are mai întotdeauna ţigări. Chibrit, însă, n-ai să găsești niciodată la el. De ce? Există explicaţie. Șuetistul are nevoie de un pretext. Se duce în biroul alăturat după un foc. După ce aprinde ţigara începe:

— Apropo de chibrit. Aţi aflat bancul cu șurubelniţa?

Spune bancul cu șurubelniţa, și pe urmă trece la cel cu prăjina de rufe. Dacă se întâmplă cumva să aprindă ţigara de la o brichetă, o ia altfel:

— Apropo de brichetă. Nu v-am spus bancul cu ceasul de mână și ceasul de tipar.

Și-i dă înainte cu bancuri, că le are pe categorii.

În cele mai multe întreprinderi și instituţii, șuetistul nu e prea bine văzut. Motivul? Mănâncă foarte multe ore din programul de lucru. Asta, pentru că el n-are niciun interes să facă șuete în timpul lui liber. La ce bun? Aici el este client permanent al colţurilor satirice de la gazeta de perete.

Și numele lui este des întâlnit în textele brigăzilor artistice.

Mai este retrogradat și mutat din secţie în secţie.

În alte întreprinderi și instituţii șuetistul se simte ca la el acasă. Uneori este propus și la premiere. De ce? Pentru că, am spus, este simpatic și de multe ori, chiar de foarte multe ori l-a făcut pe șef să râdă cu gura până la urechi.

Nu se poate spune că șuetistul este pe cale de dispariţie.

Este răspândit pe tot globul.

Este foarte folositor în următoarele ocazii; călătorii pe distanţe lungi, cu diligenţa, trenul, vaporul, avionul, căruţa și mai ales cu carul cu boi. Mai poate da randament la sindrofii, reuniuni, baluri, chefuri.

Se hrănește cu bancuri (pentru un banc bun ori o istorioară nostimă, e în stare să piardă și masa de la cantină.

Asta numai pentru ca să aibă material necesar șuetei de la birou).

Izolarea îi displace. Dacă n-are cui spune un banc, îşi spune lui însuși. Și dacă se întâmplă să spună un banc bun pe care nu l-a știut, râde de se prăpădește. Dar asta se întâmplă o dată la 1342 de ani (calculul este foarte exact, așa că nu vă mai pierdeţi vremea cu verificarea).

Asta e tot ce pot comunica în legătură cu șuetisiul. Cercetările însă nu le-am abandonat. Mai fac săpături.

Cu ocazia asta mă și calific. Învăţ meseria de gropar…

Nicio aluzie la…

CIUBUCARUL

Ciubucarul a apărut nu înainte, ci după potop. Cum am ajuns la concluzia asta? Foarte simplu. Am luat arca lui Noe și am controlat-o de la A la Z. Am răsturnat tot, dar absolut tot ce-a fost în ea, și, după ce am cercetat toate ungherele și crăpăturile, am pus la loc tot, adică am reîmbarcat fiinţele, animalele și lucrurile deșertate. Mi-au trecut prin mână elefanţi, girafe, „violoncei” (instrument muzical la plural, din cuvintele încrucișate), capre simple și de tăiat lemne, caracatiţe, cârtiţe, în sfârșit, tot inventarul viu și mort. Să știţi că n-a fost o muncă ușoară. După asta am studiat cu creionul în mână toate scriptele corăbiei, inclusiv jurnalul de bord. Am stat de vorbă cu Noe. L-am pus să se jure pe ce are mai scump (corabia era cea mai scumpă, îl costase o avere) că n-a avut cu el și un ciubucar. Mi-a dat o declaraţie. Nu, n-a avut.

De aici concluzia: ciubucarul a apărut după potop. În legătură cu apariţia ciubucarului circulă de altfel următoarea legendă. Dar eu, sincer vorbind, n-o cred. Iat-o:

Se spune că după ce Dumnezeu a făcut lumea, tiparul, radioteleviziunea și revistele satirice, a dat viaţă și unui grup de umoriști. Coborâţi din ceruri, umoriștii s-au plimbat ei ce s-au plimbat pe pământ, au făcut niște bancuri albe (altele albastre), dar de ele n-a râs nici măcar un Grivei.

La un moment dat și-au dat seama că sunt inutili. S-au dus înapoi la Dumnezeu:

— Doamne, s-au văitat ei, ne-ai dat talent cu carul, dar ce să facem cu el? (e

puţină exagerare aici — chiar cu carul nu le-a dat).

— Cum ce să faceţi cu el? s-a mâniat Domnul. Faceţi umor.

— Păi așa, de dragul umorului? Creează-ne un tip de care să… pe care să-l satirizăm.

— Știţi că aveţi dreptate?

Și Dumnezeu a luat o mână de lut, a modelat un om ca toţi oamenii (asta la prima vedere) și i-a asmuţit pe umo riști:

— Pe el !

— Doamne, dar ăsta e un semen de-al nostru. De el să ne luăm? Din ăștia sunt câţi vrei pe pământ.

La care Dumnezeu a făcut a lehamite din mână:

— Sunteţi fraieri.

— De ce, Doamne?

— Luaţi-l cu voi pe pământ și fiţi cu ochii pe el.

Zis și făcut I Noua creatură a lui Dumnezeu, ajunsă pe pământ, s-a angajat ca vânzător la un magazin de încălţă minte de pe Calea Griviţei. Umoriștii — cu ochii pe el. Până la urmă l-au prins cu ocaua mică. Vânzătorul dosea sorturile mai căutate și nu le dădea decât celor care mișcau din urechi ori, mai literar spus, celor care îi dădeau un “stimulent”. Privi în ofsaid, vânzătorul a fost luat în răspăr.

Și fiindcă umoriștii sunt umoriști, l-au și botezat. I-au dat numele de ciubucar. Cu ciubucarul ăsta se zice că i-ar fi scăpat Dumnezeu din încurcătură pe umoriști: moment să tiric la radio, dansul ciubucarului la estradă, scheci, duet cu ciubucarul, cântecul ciubucarului, doina ciubucarului, sârba stacatto a ciubucarului, monologul ciubucarului etc. etc…

Asta este legenda care circulă în legătură cu apariţia ciubucarului. Dar după mine — am mai spus — nu este așa. Sunt convins că ea a fost născocită de un critic literar care nu poate să-i înghită pe umoriști. Ce mă face să cred lucrul acesta? Argumentez: umoriștii noștri n-au scris numai și numai despre ciubucuri.

Să revenim la oile noastre. Ce este ciubucarul? După dicţionare, ciubucarul este cel care face ciubuce. Dacă-i așa, ce nevoie avem noi de ciubucari?

CE OAMENI, DOMNULE!

Până în prânz, la o grădină de vară cu bere rece și grătar special toată ziua, Iliescu și Arghir, la o masă cu alune, multe coji de alune și, bineînţeles, bere rece.

ILIESCU: Ai văzut? Pahonţu cu bilet special la Eforie. Dinu de la Planificare cu bilet special la Eforie, Munteanca, Pavelescu, Ionescu de la II, Runcu de la Arhive, toţi cu bilete speciale la Eforie.

ARGHIR: Bașca biletele de la Eforie-Sud, Mamaia și Tekirghiol… Toţi la oamenii lor… De ce, domnule? De ce trimit numai oamenii lor? Eu i-am spus așa, pe ocolite.

Știi ce mi-a zis? auzi, Iliescule, zice: „O să te trimitem și pe dumneata, tovarășe Arghir, când o să meriţi”.

Dacă eu nu merit, atunci cine merită, mă? Cine? Că eu…

ILIESCU: Ce să mai vorbim? Mie la fel mi-a spus. Dar știi pe ce ton? Ca și cum aș fi un mărunţiș. Li s-a urcat la cap, trebuie să-i mai scuturăm.

ARGHIR: Și cu primele! Pe cine premiază? Tu de când n-ai luat?

ILIESCU: Nici nu mai ţin minte.

ARGHIR: Auzi, Iliescule, eu am fost trecut pe listă. M-au tăiat. De ce să mă taie, mă? Ca să-l pună în locul meu pe Preoţescu… Și Preoţescu ăsta, un carierist și jumătate. Nu e ședinţă să nu fie evidenţiat. Că Preoţescu face lucrările așa, că pe dincolo, că pune mai presus de toate interesele colectivului… Ce urmărește, mă, Preotescu ăsta? Tu ţi-ai pus vreodată întrebarea asta?

ILIESCU: Toţi sunt așa… Te-a tăiat pe tine și a trecut pe Preoţescu?

ARGHIR: Sigur, am dușmani, Iliescule, sunt la cuţite cu ei.

ILIESCU: Da' eu ce le-am făcut, mă? auzi motiv, cică neglijez lucrările. Eu neglijez lucrările?

ARGHIR: Tu ai văzut *Cocoșatul?*

ILIESCU: Văzut. N-am fost împreună?

ARGHIR: Ce mi-au făcut pentru *Cocoșatu'* ăsta! Nu știu care s-a apucat să spună atunci că am fost la film în timpul producţiei. Ţie nu ţi-au spus nimic, nu? Nu te-a văzut nimeni. Pe mine m-a văzut nesuferitu' ăla de Pantazi, care s-a însurat cu dactilografa de la III. Ce poamă și Pantazi ăsta! Știi ce m-au prelucrat. Neserioși. Ne prelucrează în permanenţă să ne ridicăm nivelul cultural, și când te duci la un film, gata cu gura pe tine. Dar le-am zis-o și eu: „Ascultă, tovarășe, dacă în locul *Cocoșatului* vedeam altceva, așa e că nu făceai muzică?"

ILIESCU: Și ce-a zis?

ARGHIR: Că pot să văd și *iartă-mă,* dar nu în timpul serviciului… Ce să mai vorbim, sunt niște încuiaţi.

Arghir îl calcă pe picior pe Iliescu. Li face semn spre intrare. O tânără pereche caută o masă. Trece pe lângă ei. Cei doi vor să se facă neobservaţi, dar e prea târziu.

TÂNĂRUL: În concediu?

ARGHIR: Da' de unde, am fost de-am făcut niște măsură tori și am intrat să bem o bere. Căldura…

Tinerii și-au găsit masă.

ILIESCU: I-ai văzut ce bronzaţi sunt? Au fost la mare.

Și ăsta-i unul de-ăia… Un haios. Mâine îi expiră concediul, vine la serviciu. Te pomenești că ne toarnă !

ARGHIR: Ce să toarne? N-are voie omul să bea o halbă?…

Hai să mergem, că pierdem condica de plecare… Ospătar, plata!

OSPĂTARUL: Micii, alunele și 16 cu 2 = 18 halbe.

Au plătit și au plecat.

ARGHIR: Și dacă ne toarnă, ce? N-are voie omul să bea o halbă?

CUPRINS

Când eram portţigaret 2
De ce nu m-am căsătorit cu Maria Antoaneta 5
Cum m-a aiurit un vulpoi bătrân… 6
Cum a funcţionat frate-miu cu un cap de parazit 8
Cum a funcţionat subsemnatul cu un cap de chiulangiu 11
Cum a funcţionat subsemnatul cu capul unui manglitor… 13
Cum a funcţionat subsemnatul având pe umeri un cap înfumurat 15
Cum a salvat un câine poliţist niște cititori 18
Cum am fost luat drept centru înaintaș 20
De ce trebuie să ai poză zâmbăreată… 23
„Am mii de inovaţii și invenţii, dar…” 25
Am furat pentru colecţie un procesoman 27
Mi-am cumpărat un papagal 28
Ce-a ieșit din papagalul meu 30
Nu mai fi elefant! 31
Deschid o întreprindere 33
Examen de canto lângă un autocamion 34
Sunt la dispensar 35
Cumplita răzbunare a unui croitor…37
De vorbă cu un gropar 38
Cum a reușit un porc să dea curent electric 39
Cum am murit prima dată 42
Cum am murit a doua oară 43
O încurcătură 45
Cine a pierdut o verighetă? 47
O ședinţă de spiritism 50
A venit Adam la mine 52
Cine a găsit o cheie? 54
Vin de regiune 55
Omul de tergal 56
Ce client am pierdut! 57
Scrisoare de pe lumea cealaltă 59
Șuetistul 61
Ciubucarul 62
Ce oameni, domnule ! 63